

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-3974

Chișinău

12 aprilie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, **în mod prioritar**, proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 12 aprilie 2023.

Proiectul este o condiționalitate care rezultă din Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat de Comisia Națională pentru Integrare Europeană, la 4 august 2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 46 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (17 file);
4. Analiza impactului de reglementare (21 file);
5. Raportul de expertiză al Centrului National Anticorupție (20 file);
6. Expertiza Ministerului Justiției (7 file);
7. Expertiza de compatibilitate cu legislația europeană a Centrului de Armonizare a Legislației (8 file);
8. Avizele ministerelor și autorităților vizate (61 file);
9. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (78 file);
10. Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (6 file);
11. Tabelul de concordanță (81 file).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Ex.:S.Novac
Tel.: 22250234

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>99</u>		
<u>"12"</u>	<u>04</u>	<u>2023</u>
Ora		

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 201

din 12 aprilie 2023

Chișinău

Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012.

Prim-ministru

Contrasemnează

DORIN RECEAN

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul finanțelor

Veronica Sirețeanu

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea concurenței nr. 183/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.667), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvântul „asociație”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „asociere” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. Clauza de armonizare se expune în următoare redacție:

„Prezenta lege transpune art. 101–106 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957 și transpune parțial Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 11 din 14 ianuarie 2019; Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 din 4 ianuarie 2003; Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L24 din 29 ianuarie 2004.

3. Articolul 3 se completează cu alineatele (6), (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(6) Consiliul Concurenței la exercitarea atribuțiilor conferite de prezenta lege, inclusiv a atribuției de investigare asigură respectarea principiilor generale ale dreptului Uniunii Europene în materie de concurență și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

(7) Consiliul Concurenței aplică noțiunile din prezenta lege cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.

(8) În cazul în care prezenta lege nu stabilește un anumit termen, procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se desfășoară de către Consiliul Concurenței într-un interval de timp rezonabil.”

4. Articolele 4, 5, 6, 7, 8 și 9 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate specifice domeniului concurenței semnifică următoarele:

acord – orice formă (verbală sau scrisă) de manifestare a voinței comune cu privire la comportamentul pe piață, exprimată de două sau mai multe întreprinderi independente;

acord orizontal – acord sau practică concertată ce se realizează între două sau mai multe întreprinderi independente care funcționează pe piață la același (aceleași) nivel (niveluri);

acord vertical – acord sau practică concertată convenit(ă) între două sau mai multe întreprinderi care acționează fiecare, în sensul acordului sau al practicii concertate, la niveluri diferite ale lanțului de producție sau de distribuție, și care se referă la condițiile în care părțile pot cumpăra, vinde sau revinde anumite bunuri sau servicii;

activitate economică – orice activitate care constă în oferirea de produse pe o anumită piață;

asociere de întreprinderi – reprezintă orice formă de asociere, nonprofit sau având ca scop obținerea de profit, constituită benevol de două sau mai multe întreprinderi, indiferent de forma juridică de organizare, de tipul de finanțare, de modul în care sunt luate deciziile, de caracterul obligatoriu ori facultativ al acestora, precum și de caracterul public al funcțiilor pe care le exercită;

autorizare – acțiune prin care Consiliul Concurenței îi permite solicitantului să-și realizeze intenția de concentrare economică sau de acordare a ajutorului de stat, eliberându-i un act cu caracter permisiv sub formă de decizie;

cartel – acord sau o practică concertată între doi sau mai mulți concurenți care urmărește coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici care includ fixarea sau coordonarea prețurilor de achiziție sau de vânzare sau a altor condiții comerciale, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, alocarea cotelor de producție sau de vânzare, împărțirea piețelor și a clienților, inclusiv manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricționări ale importurilor sau exporturilor sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți;

cerere de clemență – informarea în mod voluntar a Consiliului Concurenței, în scris sau verbal, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia ori o înregistrare a acestei informări, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel și propriul rol în cadrul acestuia și care a fost redactată în mod specific pentru a fi înaintată autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amenzi sau a unei reduceri a amenzilor în cadrul unei politici de clemență, neincluzând dovezile care există indiferent de procedurile de aplicare a legii și indiferent dacă aceste

informații se află sau nu în dosarul Consiliului Concurenței, și anume informațiile preexistente;

cifra mondială totală de afaceri – valoare totală a vânzărilor de produse realizată de o întreprindere în cursul perioadei de gestiune, inclusiv la nivel mondial. Cifra mondială totală de afaceri este asimilată:

a) cu suma veniturilor aferente dobânzilor și suma veniturilor neafaceri dobânzilor, venituri din comisioane și profitul net din operațiuni financiare – pentru bănci, instituțiile care acordă împrumuturi;

b) cu valoarea totală a primelor brute subscrise, inclusiv de reasigurare – pentru societățile de asigurări;

c) cu venituri obținute din Republica Moldova – în cazurile în care, din motive obiective, nu este posibilă determinarea cifrei mondiale totale de afaceri;

concentrare economică – operațiuni care au ca rezultat modificări de durată asupra controlului întreprinderilor implicate și, prin urmare, asupra structurii pieței;

concurrent – întreprindere independentă care este activă pe o piață relevantă;

concurrent potențial – întreprindere independentă care nu este activă pe o piață relevantă, dar care, în cazul unei creșteri permanente a prețurilor relative cu 10%, ar putea efectua investiții suplimentare necesare sau ar putea suporta alte costuri de transformare necesare pentru a intra pe piața relevantă respectivă într-un termen de maximum 3 ani;

concurență – rivalitate economică, existentă sau potențială, între două sau mai multe întreprinderi independente pe o piață relevantă, când acțiunile lor limitează efectiv posibilitățile fiecăreia dintre ele de a influența unilateral condițiile generale de circulație a produselor de pe piața respectivă, stimulează progresul tehnico-științific și creșterea bunăstării consumatorilor;

concurență neloială – orice acțiune, realizată de întreprinderi în procesul concurenței, care este contrară uzanțelor oneste în activitatea economică;

consumator – utilizator, direct sau indirect, de produse, inclusiv producător care utilizează produse pentru prelucrare, comerciant cu ridicata, comerciant cu amănuntul sau consumator final;

control – posibilitate de a exercita o influență decisivă asupra unei întreprinderi, care decurge din drepturi, din contracte sau din orice alte mijloace, separat sau combinate, ținând seama de circumstanțele de drept și de fapt relevante, în special din:

a) dreptul de proprietate sau de folosință integrală ori parțială asupra activelor unei întreprinderi;

b) drepturi sau contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii, voturilor sau deciziilor organelor de conducere ale unei întreprinderi.

Controlul este dobândit de persoane sau întreprinderi care sunt titulare ale drepturilor ori beneficiare ale drepturilor în baza contractelor în cauză sau care,

deși nu sunt titulare ale acestor drepturi sau beneficiare ale drepturilor în baza acestor contracte, au puterea de a exercita drepturile care decurg din acestea;

decizie a asocierii de întreprinderi – orice manifestare a voinței exprimată de către asocierea de întreprinderi sau de către organele de conducere ale asocierii de întreprinderi, indiferent de forma manifestării sau de caracterul obligatoriu ori facultativ;

drepturi exclusive – drepturile acordate de stat, printr-o autoritate publică, unei întreprinderi prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, rezervându-i întreprinderii respective dreptul de a furniza un serviciu sau de a efectua o activitate într-o zonă geografică dată;

drepturi speciale – drepturi acordate de stat prin intermediul unui instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, unui număr limitat de întreprinderi, care, într-o zonă geografică dată, limitează la două sau mai multe numărul întreprinderilor autorizate să presteze un serviciu sau să efectueze o activitate ori desemnează mai multe întreprinderi concurente ca fiind autorizate să presteze un serviciu sau să efectueze o activitate ori conferă oricărei (oricăror) întreprinderi orice avantaje juridice sau de natură reglementară care afectează în mod semnificativ capacitatea oricărei alte întreprinderi de a presta același serviciu sau de a efectua aceeași activitate în aceeași zonă geografică în condiții în mare parte echivalente;

grup de întreprinderi – întreprindere care exercită controlul și toate întreprinderile controlate direct sau indirect de aceasta;

influență decisivă – capacitate de a determina comportamentul strategic și tactic al întreprinderii;

imunitatea la amenzi – scutirea de amenzi care ar fi impuse în mod normal unei întreprinderi pentru participarea sa la un acord cu scopul de a o recompensa pentru cooperarea sa cu o autoritate de concurență în cadrul unei politici de clemență;

întreprindere – orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată;

întreprindere independentă – orice întreprindere, posibil formată din mai multe entități legale sau persoane fizice, care își stabilește politica de afaceri în mod autonom față de alte întreprinderi;

întreprindere care prezintă caracter de monopol fiscal – întreprindere căreia i s-au atribuit drepturi exclusive de a desfășura o activitate specifică cu scopul de a obține venituri pentru stat;

întreprinderi dependente – întreprinderi care fac parte din același grup de întreprinderi sau sunt controlate de aceeași persoană ori de aceleași persoane;

legislație concurențială - se compune din prezenta lege, Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și alte acte normative adoptate în vederea implementării legilor date;

notificare – solicitare, adresată Consiliului Concurenței, de autorizare a intenției de a realiza o operațiune de concentrare economică sau de acordare a ajutorului de stat;

piață geografică relevantă – zonă în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil;

piață relevantă – piață în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă;

piață relevantă a produsului – piață a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului;

politica de clemență – un instrument privind aplicarea art. 5, pe baza căruia un participant la un cartel, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în acord, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de Consiliul Concurenței, furnizând în mod voluntar informațiile pe care acesta le are despre cartel și despre rolul său în cadrul cartelului și primind în schimb, printr-o decizie, imunitate la amenzi sau o reducere a amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;

poziție dominantă pe piață – poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori;

practică anticoncurențială – acord anticoncurențial, decizie a asocierii de întreprinderi, practică concertată, abuz de poziție dominantă, acțiune sau inacțiune a autorităților publice de restrângere a concurenței interzise de lege;

practică concertată – formă de coordonare a acțiunilor între întreprinderi independente și/sau grupuri independente de întreprinderi, prin care cooperarea practică dintre acestea înlocuiește în mod intenționat riscurile concurenței fără ca întreprinderile sau grupurile de întreprinderi să fi încheiat un acord în acest sens;

produs – bunuri, lucrări, servicii, inclusiv servicii financiare, destinate vânzării, schimbului sau altor modalități de includere în circuitul civil;

propunere de recunoaștere a săvârșirii încălcării legislației concurențiale – informarea în mod voluntar a Consiliului Concurenței de către o întreprindere sau în numele unei întreprinderi, care cuprinde recunoașterea participării sale la o încălcare legislației concurențiale sau renunțarea la a contesta această participare și asumarea responsabilității sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;

reducerea amenzilor – reducere a cuantumului amenzii care ar fi impusă în mod normal unei întreprinderi pentru săvârșirea unei practici anticoncurențiale

cu scopul de a o recompensa pentru cooperarea sa cu Consiliul Concurenței în cadrul unei politici de clemență;

restrângere semnificativă a concurenței – impact negativ asupra a cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, cum ar fi: prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produsului sau inovarea;

servicii de interes economic general – comercializare de produse ce îndeplinesc cumulative următoarele condiții:

a) sunt destinate cetățenilor sau sunt în interesul societății în general;

b) nu mai sunt furnizate sau nu pot fi furnizate în mod satisfăcător și în condiții (cum ar fi: prețul, trăsăturile obiective privind calitatea, continuitatea și accesul la serviciu) compatibile cu interesul public astfel cum este definit de către stat, de către întreprinderi care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață, adică a căror furnizare o întreprindere nu și-ar asuma-o sau nu și-ar asuma-o în aceeași măsură sau în aceleași condiții dacă ar ține seama de propriile interese comerciale;

c) obligație de furnizare este stabilită de o autoritate publică printr-un act normativ sau administrativ sau printr-un contract ori printr-o serie de acte sau contracte care definesc obligațiile întreprinderii în cauză și ale autorității, specifice prestării unor astfel de servicii;

trucare a ofertelor – realizare, prin intermediul licitațiilor sau altor forme de concurs de oferte, a acordurilor anticoncurențiale ale întreprinderilor concurente referitoare la prețuri, la împărțirea piețelor, la sursele de aprovizionare sau la calitatea produselor;

unitate economică unică – o întreprindere-mamă și filiala acesteia în situația în care acea filială, deși are o personalitate juridică separată, nu decide independent asupra propriei conduite pe piață, dar îndeplinește, sub toate aspectele materiale, instrucțiunile date de întreprinderea-mamă și, prin urmare, formează o singură întreprindere, astfel încât comportamentul anticoncurențial al filialei poate fi imputat și întreprinderii-mamă.

Articolul 5. Interzicerea acordurilor anticoncurențiale

(1) Sunt interzise, fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau asocieri de întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate (denumite în continuare acorduri) care au ca obiect sau efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, în special, cele care:

a) stabilesc, direct sau indirect, prețurile de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare;

b) limitează sau controlează producția, comercializarea, dezvoltarea tehnică sau investițiile;

c) împart piețele sau sursele de aprovizionare;

d) participă cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;

e) aplică, în raporturile cu partenerii comerciali, condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial;

f) condiționează încheierea contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

(2) Acordurile interzise în temeiul prezentului articol sunt nule de drept.

(3) Dacă s-a stabilit că acordul are ca obiect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței, existența unor efecte anticoncurențiale nu trebuie demonstrată de către Consiliul Concurenței pentru a constata că există o restrângere a concurenței în sensul prezentei legi.

(4) Prin natura cartelurilor, ca fiind cele mai grave acorduri anticoncurențiale, se prezumă că acestea, prin obiectul lor, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența.

Articolul 6. Exceptarea acordurilor anticoncurențiale

(1) Art. 5 alin.(1) nu se aplică acordurilor anticoncurențiale sau categoriilor de acorduri anticoncurențiale care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) contribuie la îmbunătățirea producerii sau distribuției de produse ori la promovarea progresului tehnic sau economic;

b) asigură consumatorilor o parte echitabilă din beneficiul obținut;

c) nu impun întreprinderilor în cauză restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea obiectivelor menționate la lit. a) și b);

d) nu oferă întreprinderilor posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor în cauză.

(2) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să adopte acte normative privind exceptarea unor categorii de acorduri de la interdicția stabilită la art. 5 alin. (1).

(3) Acordurile menționate la art.5 alin.(1) care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) sau se încadrează în categoriile prevăzute la alin. (2) sunt considerate legale fără a fi necesară emiterea unei decizii în acest sens.

(4) Sarcina probei unei încălcări a art.5 alin.(1) revine Consiliului Concurenței. În cazurile legate de art.5 alin.(1), întreprinderile sau asocierile de întreprinderi care invocă în apărare faptul că acordurile anticoncurențiale beneficiază de exceptare individuală în condițiile alin. (1), au sarcina de a dovedi că acordurile în cauză îndeplinesc aceste condiții.

(5) În cazul în care un acord face obiectul unei exceptări pe categorii, părțile la acordul anticoncurențial sunt eliberate de obligația impusă prin alin. (4), fiind obligate, în caz de apărare, doar să dovedească că acordul beneficiază de o exceptare pe categorii.

(6) Cartelurile nu beneficiază de exceptările prevăzute în prezentul articol.

Articolul 7. Retragerea exceptărilor

Dacă Consiliul Concurenței constată că acordurile care se încadrează în una din categoriile exceptate provoacă sau pot provoca efecte incompatibile cu

condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1), acesta poate retrage beneficiul exceptării stipulat pentru acordurile respective, acționând în cadrul unei investigații. Retragerea beneficiului exceptării nu are efect retroactiv.

Articolul 8. Acordurile anticoncurențiale de importanță minoră

(1) Acordul anticoncurențial se consideră un acord de importanță minoră care poate avea ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței, nu restrâng în mod semnificativ concurența în cazul în care:

a) cota de piață cumulată deținută de părțile la acord nu depășește 10% pe niciuna dintre piețele relevante vizate de acord, atunci când acordul este încheiat între întreprinderi care sunt concurenți existenți sau potențiali pe una din aceste piețe (acorduri între concurenți);

b) cota de piață deținută de fiecare dintre părțile la acord nu depășește 15 % pe niciuna dintre piețele relevante vizate de acord, atunci când acordul este încheiat între întreprinderi care nu sunt concurenți existenți sau potențiali pe niciuna dintre piețe (acorduri între neconcurenți).

În cazul în care este dificil să se stabilească dacă este vorba de un acord între concurenți sau de un acord între neconcurenți, se aplică pragul de 10%.

(2) Atunci când, pe o piață relevantă, concurența este restrânsă de efectul cumulativ al unor acorduri de vânzare de produse încheiate cu diferiți furnizori sau distribuitori, pragurile cotei de piață menționate la alin. (1) sunt reduse la 5%, atât pentru acordurile între concurenți, cât și pentru acordurile între neconcurenți.

(3) Se consideră că acordurile nu restrâng în mod semnificativ concurența în cazul în care cotele de piață ale părților la acord nu depășesc pragurile de 10%, 15% și, respectiv, 5%, menționate la alin. (1) și (2), cu mai mult de două puncte procentuale în cursul a doi ani calendaristici succesivi.

(4) Art. 5 alin. (1) nu se aplică acordurilor de importanță minoră, cu excepția celor prevăzute la art. 9.

Articolul 9. Acordurile de importanță minoră interzise

(1) Art. 8 nu se aplică acordurilor care conțin oricare dintre următoarele restricții grave:

1) în ceea ce privește acordurile dintre concurenți definite la art. 8 alin. (1), restricțiile care, în mod direct sau indirect, izolat ori în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect:

a) fixarea prețurilor de vânzare sau de cumpărare;

b) limitarea producției sau a vânzărilor;

c) împărțirea piețelor sau a clienților;

d) participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.

2) în ceea ce privește acordurile dintre neconcurenți, astfel cum sunt definite la art. 8 alin. (1), restricțiile care, în mod direct sau indirect, izolat ori în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților au ca obiect:

a) restrângerea capacității cumpărătorului de a-și stabili prețul de vânzare, fără a aduce atingere posibilității furnizorului de a impune un preț de vânzare maxim sau de a recomanda un preț de vânzare, cu condiția ca acestea din urmă să nu fie echivalente cu un preț de vânzare fix ori minim stabilit în urma presiunilor exercitate de una dintre părți sau a măsurilor de stimulare practicate de aceasta;

b) restrângerea privind teritoriul pe care sau clienții cărora cumpărătorul îl/le poate vinde bunurile sau serviciile care fac obiectul contractului, cu excepția cazului în care este vorba de una dintre următoarele restricții care nu sunt grave:

- restrângerea vânzărilor active către teritoriul exclusiv sau către o clientelă exclusivă rezervate furnizorului sau cedate de furnizor unui alt cumpărător, atunci când o asemenea restricție nu limitează vânzările efectuate de clienții cumpărătorului;

- restrângerea vânzărilor către utilizatorii finali realizate de un cumpărător care acționează pe piață în calitate de comerciant cu ridicata;

- restrângerea vânzărilor către distribuitori neautorizați realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă și

- restrângerea capacității cumpărătorului de a vinde componente destinate incorporării unor clienți care ar putea să le utilizeze pentru fabricarea de produse asemănătoare celor produse de furnizor.

c) restrângerea vânzărilor active sau a vânzărilor pasive către utilizatori finali realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă care acționează pe piață în calitate de vânzători cu amănuntul, fără a aduce atingere posibilității de a interzice unui membru al sistemului să își desfășoare activitățile dintr-un sediu secundar neautorizat;

d) restrângerea livrărilor încrucișate între distribuitori în cadrul unui sistem de distribuție selectivă, inclusiv între distribuitori care acționează la diferite niveluri ale comerțului;

e) restricția convenită între un furnizor de componente și un cumpărător care încorporează aceste componente, care limitează posibilitatea furnizorului de a vinde aceste componente ca piese separate utilizatorilor finali, unor reparatori sau altor prestatori de servicii care nu au fost desemnați de cumpărător pentru repararea ori întreținerea bunurilor sale;

3) în ceea ce privește acordurile între concurenți, astfel cum sunt definite la art. 8 alin. (1), atunci când concurenții acționează în sensul acordului, la niveluri diferite ale lanțului de producție sau de distribuție și care conțin oricare dintre restricțiile grave prevăzute la punctele 1) și 2).

(2) Se prezumă până la proba contrară, că acordurile de importanță minoră interzise, cade în sfera de aplicare a art. 5. În cazuri individuale, întreprinderile pot să demonstreze întrunirea condițiilor de exceptare prevăzute la art. 6 alin. (1).”

5. La articolul 10 alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Se prezumă, până la proba contrară, că întreprinderile investite cu drepturi exclusive sau cu drepturi speciale dețin poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi.”

6. Articolul 11:

alineatele (1), (2) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(1) Este interzisă folosirea în mod abuziv de către una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața relevantă. Aceste practici abuzive pot consta, în special, în:

a) impunerea, direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare sau a altor condiții de tranzacționare inechitabile;

b) limitarea producției, comercializării sau dezvoltării tehnice în dezavantajul consumatorilor;

c) aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial;

d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;

e) practicarea unui preț excesiv sau unui preț de ruinare în scopul înlăturării concurenților;

f) refuzul neîntemeiat de a contracta cu un anumit furnizor sau de a face livrări către un anumit beneficiar;

g) ruperea unei relații contractuale stabilite anterior pe piața relevantă pentru singurul motiv că partenerul refuză să se supună unor condiții comerciale nejustificate.

(2) Prețul de ruinare poate fi calificat, după caz, ca prețul inferior costurilor medii variabile sau ca prețul inferior costurilor totale medii dacă sunt determinate ca fiind parte a unui plan de eliminare a unui concurent.

(5) Interdicțiile stabilite la alin. (1) nu se aplică dacă întreprinderea dominantă demonstrează că practicile sale sunt justificate, fiind necesare din punct de vedere obiectiv sau producând creșteri semnificative ale eficienței, care compensează orice efecte anticoncurențiale asupra consumatorilor, cu condiția că practicile respective sunt indispensabile și proporționale cu pretinsul scop urmărit de întreprinderea dominantă.”

7. Secțiunea a 3-a va avea următorul titlu:

„Secțiunea a 3-a

Acțiunile sau inacțiunile interzise ale autorităților publice de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței”.

8. Articolele 12 și 13 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 12.** Acțiunile sau inacțiunile interzise ale autorităților publice de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței

(1) Sub incidența prezentului articol cad autoritățile publice definite în sensul prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018.

(2) Sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților publice care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

(3) În cazuri excepționale, pot fi realizate acțiunile sau inacțiunile prevăzute la alin. (2) în condițiile Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

(4) Faptele autorităților publice realizate contrar prevederilor alin. (2) constituie încălcări ale prezentei legi.

(5) Persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice poartă răspundere, în conformitate cu Codul contravențional nr. 218/2008.

Articolul 13. Modul de executare a deciziilor Consiliului Concurenței privind acțiunile sau inacțiunile autorităților publice de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței

(1) În cazul în care autoritățile publice nu execută sau nu se conformează, în termenul stabilit, măsurilor dispuse prin decizie de către Consiliul Concurenței, în scopul restabilirii mediului concurențial, acesta înaintează acțiune în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018, solicitând instanței, după caz, anularea, în tot sau în parte, a actului care a condus la restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței, obligarea autorității publice să emită un act administrativ ori să efectueze o anumită operațiune administrativă.

(2) Prin derogare de la termenul prevăzut la art. 209 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018, Consiliul Concurenței se adresează în instanța de judecată, în condițiile alin. (1), în termen de 6 luni de la data expirării termenului stabilit în decizie, perioadă în care autoritățile publice aveau obligația să se conformeze măsurilor necesare restabilirii mediului concurențial.”

9. Articolul 20:

la alineatul (3) textul „(3)” se substituie cu textul „(1)”.

10. Articolul 22:

alineatul (1) va avea următorul cuprins

„(1) Operațiunile de concentrare economică sunt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control, atunci când cifra mondială totală de afaceri realizată

cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 50 000 000 lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii Moldova, fiecare în parte, o cifră totală de afaceri mai mare de 20 000 000 lei în anul anterior operațiunii.”

se completează cu alineatul „(2¹) cu următorul conținut:

„(2¹) Derogarea de la art. 20 alin. (1) și încheierea acordului, punerea în aplicare a unei oferte publice sau preluarea pachetului de control se admite, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) concentrarea să fie notificată fără întârziere Consiliului Concurenței, potrivit prevederilor alin. (1);

b) cel care dobândește controlul să nu exercite drepturile de vot sau să facă acest lucru numai pentru a menține valoarea integrală a investiției sale în temeiul unei derogări acordate de Consiliul Concurenței, potrivit prevederilor art. 20 alin. (6).”

11. Articolul 25:

alineatul (2) în partea introductivă se completează cu textul: „în privința operațiunilor de concentrare economică notificate și, după caz, în termen rezonabil în cazul investigației operațiunilor de concentrare economică nenotificate.”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Termenul prevăzut la alin. (2) se suspendă:

a) de la data comunicării raportului de investigație părților implicate în concentrare economică până la data prezentării de către aceștia a observațiilor asupra raportului de investigație sau, în cazul în care observațiile nu au fost prezentate în termenul stabilit, până la data expirării termenului stabilit pentru prezentarea observațiilor;

b) de la data solicitării de către părțile implicate în concentrare economică a audierii pe marginea raportului de investigație până la data desfășurării audierii. Consiliul Concurenței examinează solicitarea de audieri, în termen de 3 zile lucrătoare;

la alineatul (7) se substituie cuvântul „prescripție” cu cuvântul „decizie”.

12. Articolul 27 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 27.** Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică

(1) Prin prezenta lege se instituie taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică.

(2) Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică se stabilește în mărime de 0,1% din cifra totală de afaceri realizată cumulativ pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderile implicate în concentrarea economică. Taxa de examinare se calculează pe baza cifrei totale de afaceri

realizate în anul anterior notificării operațiunii de concentrare economică și nu poate depăși 150 000 lei.

(3) Sunt obligate să achite taxa de examinare persoana, întreprinderea sau întreprinderile care au înaintat Consiliului Concurenței o notificare a unei operațiuni de concentrare economică.

(4) Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică se administrează de Consiliul Concurenței prin intermediul unui cont trezorerial. Taxa de examinare se achită pe contul trezorerial al Consiliului Concurenței și se depozitează până la adoptarea în Plen a deciziei în temeiul art. 25. Soldurile contului trezorerial de administrare a taxei de examinare a notificării economice rămân în gestiunea Consiliului Concurenței pentru perioada următoare.

(5) Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică se restituie persoanelor și/sau întreprinderilor care au înaintat Consiliului Concurenței notificarea operațiunii de concentrare economică, dacă operațiunea nu cade sub incidența prezentei legi sau partea a renunțat la concentrarea economică notificată, până la inițierea investigației în temeiul art. 25 alin. (1) lit. c). După adoptarea de către Plen a deciziei în temeiul art. 25 asupra notificării concentrării economice, taxa de examinare se încasează în contul trezorerial al Consiliului Concurenței de administrare a acestei taxe.

(6) Din momentul informării părților în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a) sau informării Consiliului Concurenței despre renunțare la concentrare în termenul stabilit la alin. (5), Consiliul Concurenței, în termen de 30 de zile calendaristice, restituie mijloacele bănești achitate pentru examinarea notificării.

(7) Taxa de examinare, încasată de către Consiliul Concurenței în urma adoptării în Plen a deciziei în temeiul art. 25 asupra notificării concentrării economice, constituie venit al Consiliului Concurenței și este trecută în contul veniturilor anului curent.

(8) Consiliul Concurenței poate utiliza venitul obținut din taxa de examinare a notificărilor privind concentrarea economică pentru expertize, studii de piață, pregătirea profesională a personalului Consiliului Concurenței, obținerea accesului la baze de date sau pentru abonarea la ediții periodice de specialitate necesare activității Consiliului Concurenței.”

13. Articolul 28:

alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) evaluarea compatibilității cu mediul concurențial normal al ajutorului de stat.”

se completează cu alineatul (9) care va avea următorul cuprins:

„(9) În cazul de cartel realizat prin trucarea ofertelor în cadrul licitațiilor sau orice alte forme de concurs de oferte, este considerat ca piața relevantă a produsului obiectul acestor proceduri.”

14. Articolul 31:

se completează cu alineatul (4) care va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul cartelurilor realizate prin trucarea ofertelor, în cadrul licitațiilor sau orice alte forme de concurs de oferte, nu se calculează cota de piață, concurența realizându-se în cadrul procedurilor respective.”

15. Articolul 32:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități, responsabilă față de Parlament, asigurând aplicarea și respectarea legislației ce vizează:

- a) domeniul concurenței;
- b) domeniul ajutorului de stat reglementat de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat;
- c) domeniul publicității comerciale sub aspectul asigurării drepturilor și intereselor întreprinderilor reglementat de Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate;

d) domeniul de reglementare a serviciilor de transport feroviar conform atribuțiilor stabilite de Codul transportului feroviar nr. 19/2022;

e) domeniul practicilor comerciale neloiale în limitele atribuțiilor stabilite de Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.”

se completează cu alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Consiliul Concurenței trebuie să fie asigurat cu personal înalt calificat în număr suficient și cu suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice care sunt necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate a sarcinilor și pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor prevăzute de lege.”

la alineatul (3) cuvântul „filiale” se substituie cu cuvântul „subdiviziuni”.

16. Articolul 33 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 33. Activitatea Consiliului Concurenței**

(1) Consiliul Concurenței activează potrivit prevederilor Constituției, prezentei legi, altor acte normative și este independent în exercitare atribuțiilor sale.

(2) Organizarea și activitatea Consiliului Concurenței se bazează pe principiile autonomiei, independenței și colegialității.

(3) În scopul garantării independenței Consiliului Concurenței în aplicarea prevederilor prezentei legi, acesta își duce la îndeplinire sarcinile și își exercită atribuțiile în mod imparțial și în interesul asigurării eficace și uniforme a aplicării dispozițiilor legii, sub rezerva cerințelor de proporționalitate în materie de răspundere.

(4) Membrii Plenului Consiliului Concurenței și angajații Consiliului Concurenței, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege:

- a) nu trebuie să fie supuși intervențiilor politice și altor influențe din exterior;

b) nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei autorități publice sau întreprinderi în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea atribuțiilor sale de aplicare a legii, fără a aduce atingere dreptului Parlamentului și Guvernului de a emite norme de politică generală care nu sunt legate de investigații utile de cunoaștere a pieței sau proceduri specifice de aplicare a legii.

(5) Consiliul Concurenței întocmește anual un raport privind activitatea sa. Raportul respectiv se aprobă de către Plenul Consiliului Concurenței și se remite Parlamentului, până la data de 1 iunie. Raportul se prezintă Parlamentului în ședință plenară de către președintele Consiliului Concurenței.

(6) Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței va conține:

- a) raportul financiar anual și, după caz, raportul auditului de performanță;
- b) informații despre activitățile Consiliului Concurenței în realizarea atribuțiilor stabilite de prezenta lege;
- c) informații despre direcțiile prioritare de activitate ale Consiliului Concurenței pentru anul următor;
- d) informații despre numiri și destituiri ale membrilor Plenului;
- e) informații despre volumul resurselor alocate și orice modificare cu privire la acest volum prin comparație cu anii precedenți;
- f) alte informații stabilite de Consiliul Concurenței.”

17. Legea se completează cu articolul 33¹ care va avea următorul cuprins:

„Articolul 33¹. Conflictul de interese

(1) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței sunt obligați să respecte regimul juridic al limitelor și restricțiilor prevăzute de Legea integrității nr. 82/2017, Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

(2) La expirarea mandatului, în caz de demisie a membrilor Plenului, demisie sau eliberare din funcție a angajaților Consiliului Concurenței, cărora se aplică regimul juridic al limitelor și restricțiilor prevăzute de Legea integrității nr. 82/2017, aceștia primesc o indemnizație unică egală cu 10 salarii medii pe economie.

(3) Indemnizația specificată la alin. (2) nu se acordă dacă membrii Plenului sau angajații Consiliului Concurenței au activat în funcția respectivă mai puțin de 2 ani, sau au fost eliberați din funcție pentru motive imputabile acestora, indicate în actul administrativ de eliberare din funcție, precum și în cazul reîncadrării în câmpul muncii.”

18. Articolul 34:

la alineatul (1) textul „din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității” se substituie cu textul „concurențiale, publicității comerciale, de reglementare a transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale”;

la alineatul (2) textul „ legislative și” se exclude.

19. Articolele 35 și 36 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 35. Structura Consiliului Concurenței

(1) Consiliul Concurenței este constituit din Plenul Consiliului Concurenței și Aparatul executiv al Consiliului Concurenței.

(2) Plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial decizional compus din 5 membri, inclusiv un președinte și doi vicepreședinți, care sunt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Consiliului Concurenței. Membrii Plenului Consiliului Concurenței exercită funcții de demnitate publică.

(3) Aparatul executiv al Consiliului Concurenței este compus din subdiviziuni specializate și operaționale și, după caz subdiviziuni teritoriale. Personalul Aparatului executiv al Consiliului Concurenței include funcționari publici, care cad sub incidența Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și personal de deservire tehnică, drepturile și obligațiile cărora sunt reglementate de legislația muncii.

(4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței se aprobă de Plenul Consiliului Concurenței.

(5) În scopul îndeplinirii eficiente a atribuțiilor prevăzute de lege și menținerii personalului calificat al Consiliului Concurenței, salarizarea trebuie reexaminată anual în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național, cel puțin la nivelul prognozat al ratei inflației.

(6) Consiliul Concurenței asigură formarea inițială și instruirea profesională continuă a personalului și, în acest scop, trebuie să dispună de resurse financiare și tehnice suficiente.”

„Articolul 36. Finanțarea Consiliului Concurenței

(1) Consiliul Concurenței se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, inclusiv din veniturile obținute din:

a) taxa de examinare a notificărilor privind concentrările economice prevăzută la art.27;

b) încasări din serviciile prestate contra plată;

c) alte venituri prevăzute de legislație.

(2) În vederea aplicării eficiente a prezentei legi, Guvernul va aloca fondurile bugetare adecvate solicitate de Consiliul Concurenței pentru exercitarea în mod corespunzător, în condiții de independență, a atribuțiilor sale. Bugetul alocat Consiliului Concurenței cuprinde resurse necesare adecvate pentru asigurarea numărului optim de personal calificat, pregătirea profesională, salarizarea, stimularea și acordarea garanțiilor sociale, pentru dotarea tehnică și logistică, pentru întreținerea aparatului central și a subdiviziunilor teritoriale și pentru alte activități aferente desfășurării activității sale.

(3) Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.”

(4) Structura organizatorică și efectivul-limită de personal ale Consiliului Concurenței se aprobă de Parlament, la propunerea motivată a Președintelui Consiliului Concurenței.

(5) Consiliul Concurenței dispune de independența necesară în cheltuirea bugetului alocat în scopul îndeplinirii sarcinilor încredințate, fără a aduce atingere normelor și procedurilor bugetare naționale.

(6) Sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii.”

20. La articolul 38 alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(1) În exercițiul funcției, membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței exclud orice interes personal care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor și/sau cu îndeplinirea atribuțiilor lor de aplicare a legii, de natură a conduce la conflicte de interese.”

21. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

„Articolul 39. Atribuțiile Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței are următoarele atribuții principale:

- a) promovează cultura concurențială;
- b) elaborează actele normative necesare pentru implementarea legislației concurențiale, publicității, de reglementare a transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale, în limitele atribuțiilor sale;
- c) avizează proiectele de acte normative ce pot avea impact anticoncurențial;
- d) sesizează organele competente privind incompatibilitatea actelor normative cu legislația concurențială, publicității, de reglementare a transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale, în limitele atribuțiilor sale;
- e) investighează practicile anticoncurențiale, concurența neloială și alte încălcări ale legislației concurențiale, în limitele atribuțiilor sale;
- f) examinează și constată încălcări ale Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022 ce vizează publicitatea comercială în cazul când sunt afectate drepturile întreprinderilor;
- g) realizează atribuții de reglementare a transportului feroviar în condițiile Codului transportului feroviar nr. 19/2022;
- h) examinează plângerile și constată practicile comerciale neloiale în limitele atribuțiilor stabilite de Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior;
- i) sesizează organele de urmărire penală sau alte organe competente asupra posibilelor fapte de încălcare a legislației;

- j) adoptă decizii prevăzute de lege pentru cazurile de concentrări economice;
- k) autorizează, monitorizează și raportează ajutorul de stat;
- l) înaintează în instanța de judecată acțiuni privind cazurile ce țin de atribuțiile sale;
- m) realizează și alte atribuții în conformitate cu legislația.”

22. Legea se completează cu articolul 39¹ care va avea următorul cuprins:

„**Articolul 39¹.** Investigații utile de cunoaștere a pieței și analiza unor sectoare economice

(1) În scopul studierii anumitor piețe și identificării problemelor de concurență, Consiliul Concurenței poate desfășura investigații utile de cunoaștere a pieței sau analize ale unor sectoare economice.

(2) Informațiile obținute în cadrul investigațiilor utile de cunoaștere a pieței sau analizelor sectoarelor economice, dacă prezintă semne de încălcare a legislației concurențiale, pot servi ca temei de inițiere a investigației concurențiale din oficiu. Rezultatele investigației utile de cunoaștere a pieței vor fi publicate pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței.

(3) Neprezentarea informației, prezentarea informației neautentice sau incomplete către Consiliul Concurenței de către întreprinderi, asocieri de întreprinderi, autorități publice sau persoane fizice, care au fost solicitate în scopul efectuării investigațiilor utile sau analizelor unor sectoare economice se sancționează în conformitate cu Codul contravențional nr. 218/2008.”

23. Articolul 40:

la alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) poartă răspundere în fața Parlamentului pentru îndeplinirea de către Consiliul Concurenței a atribuțiilor sale, în limitele prevăzute de prezenta lege;”.

24. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 41.** Atribuțiile Plenului Consiliului Concurenței

(1) Plenul Consiliului Concurenței are următoarele atribuții:

a) exercită conducerea Consiliului Concurenței în conformitate cu legislația;

b) aprobă limita numărului de unități de personal și schema de încadrare a Consiliului Concurenței, care ulterior se prezintă spre aprobare Parlamentului;

c) dispune elaborarea și adoptă acte normative necesare executării legislației concurențiale, publicității comerciale, reglementării transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale, în limitele competențelor sale;

d) emite avize pentru proiectele de acte normative care reglementează activitatea economică și pot avea impact anticoncurențial sau propune modificarea actelor normative care au sau pot avea un impact anticoncurențial;

e) sesizează organele competente privind incompatibilitatea actelor normative cu legislația concurențială, publicității comerciale, reglementării transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiiale, în limitele competențelor sale;

f) ia decizii de respingere a plângerii privind presupusele încălcări ale legislației concurențiale;

g) dispune inițierea, conexarea, separarea, desjungarea sau redeschiderea investigațiilor privind presupusele încălcări ale legislației concurențiale;

h) examinează rapoarte de investigație, formulează observații cu privire la acestea și, după caz, dispune investigarea suplimentară și alte măsuri ce se impun, în limitele competenței sale;

i) examinează propunerile de redeschidere a investigației sau de revocare ori de anulare a actelor administrative în cazurile prevăzute de lege;

k) dispune aplicarea de măsuri interimare, în condițiile prevăzute de lege;

l) dispune asupra oportunității/inoportunității inițierii discuțiilor privind angajamentele propuse de întreprinderi și, după caz, ia decizii privind acceptarea/respingerea angajamentelor propuse de întreprinderi;

m) ia decizii de constatare a încălcării legislației concurențiale, după caz, de impunere a măsurilor corective, de aplicare a politicii de clemență, de aplicare a sancțiunilor sau de încetare a investigației ori alte decizii prevăzute de prezenta lege în urma investigațiilor efectuate, în limitele competenței sale;

n) dispune acceptarea propunerilor părților de soluționare pe cale amiabilă a cazurilor de concurență neloială și încetarea investigației;

o) dispune retragerea beneficiului exceptării de la prevederile art. 5, stabilit prin regulamentul adoptat de Plen pentru unele categorii de acorduri, dacă constată că acestea nu mai îndeplinesc prevederile art. 6 alin. (1);

p) ia decizii de refuz, de autorizare și de autorizare condiționată a concentrărilor economice sau de revocare a unei decizii adoptate în conformitate cu art. 25;

q) ia decizii de constatare a faptului că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, decizii de autorizare a ajutorului de stat, de autorizare condiționată, de incompatibilitate, de interzicere a ajutorului de stat și de recuperare a ajutorului utilizat abuziv sau ilegal;

r) asigură aplicarea și executarea eficientă a deciziilor proprii;

s) dispune inițierea, din oficiu, a investigației utile de cunoaștere a pieței;

t) urmărește aplicarea legislației concurențiale, publicității comerciale, reglementării transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiiale, în limitele competenței sale;

u) face recomandări, Guvernului sau autorităților publice, în diverse sectoare economice, pentru adoptarea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea concurenței și prevenirea restrângerii semnificative a concurenței;

v) aprobă raportul anual de activitate al Consiliului Concurenței și alte rapoarte prevăzute de lege, care se publică pe pagina sa web oficială;

w) ia decizii de modificare sau anulare a propriilor acte administrative, avize și rapoarte emise în îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din prezenta lege sau din alte acte normative;

x) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Plenul Consiliului Concurenței poate, la cerere sau din oficiu, să redeschidă procedura, în cazul în care:

a) intervine o schimbare esențială privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia;

b) întreprinderile acționează contrar angajamentelor asumate și acceptate, prin decizia Plenului;

c) decizia a fost fundamentată pe informații furnizate, care sunt incomplete, inexacte sau care induc în eroare.”

(3) Plenul Consiliului Concurenței, în cazul în care nu este necesară adoptarea unei hotărâri, dispoziții, decizii sau prescripții poate pune în discuție în ședință și soluționa unele chestiuni ce țin de exercitarea atribuțiilor sale, prin consemnarea înscrierilor protocolare în procesul-verbal al ședinței Plenului.”

25. Articolul 42, alineatul (12) va avea următorul cuprins:

„(12) Membrii Plenului Consiliului Concurenței sunt obligați să participe la ședințele Plenului Consiliului Concurenței și să voteze „pentru” sau „contra” adoptării actelor administrative ale Plenului Consiliului Concurenței, cu excepția situației prevăzute la art. 38 alin.(1).”

26. Articolul 45:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu au dreptul de a se abține de la vot, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 38 alin. (1). În cazul unei opinii separate, ea se anexează la actul administrativ adoptat.”

la alineatul (6), ultima propoziție va avea următorul cuprins:

„Hotărârile Plenului Consiliului Concurenței intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.”

27. Articolul 46:

alineatele (2), (4), (5), (6) și (7) vor avea următorul cuprins:

„(2) Deciziile sunt acte administrative prin care, după caz, se constată încălcarea legislației concurențiale, încetarea investigației sau respingerea plângerii, impunerea măsurilor corective sau măsurilor interimare, acceptarea sau respingerea angajamentelor propuse de întreprinderi, aplicarea sancțiunilor corespunzătoare, soluționarea notificărilor privind concentrările economice și notificărilor de acordare a ajutorului de stat, aprobarea rapoartelor de activitate și rapoartelor privind ajutor de stat, precum și alte acțiuni conform atribuțiilor.”

„(4) Prin dispoziții se inițiază investigații ale presupuselor încălcări ale legislației concurențiale, conexarea, separarea sau redeschiderea procedurii, precum și se inițiază investigații utile pentru cunoașterea pieței.

(5) Prin prescripție se obligă autoritățile publice să înceteze încălcarea legii și/sau să înlăture efectele negative aduse prin încălcarea legii, inclusiv să abroge sau să modifice un act normativ sau un act administrativ individual, să efectueze anumite operațiuni administrative sau să se abțină de la efectuarea lor.

(6) Hotărârile sunt acte cu caracter normativ prin care se adoptă, se modifică sau se abrogă actele necesare pentru asigurarea și organizarea activității Consiliului Concurenței și actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi, cum ar fi cele care vizează:

- a) organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței;
- b) organizarea, funcționarea și atribuțiile Consiliului de experți de pe lângă Consiliul Concurenței;
- c) evaluarea acordurilor anticoncurențiale, acordurile anticoncurențiale care nu intră în sfera de aplicare a art. 5 și exceptarea unor categorii de acorduri anticoncurențiale;
- d) stabilirea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă;
- e) concentrările economice;
- f) acceptarea, evaluarea și monitorizarea angajamentelor propuse de întreprinderi sau asocierile de întreprinderi;
- g) raportarea, evidența, notificarea, evaluarea, autorizarea și monitorizarea ajutorului de stat;
- h) aplicarea procedurii simplificate în cazurile de acordare a tratamentului favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei fapte anticoncurențiale în conformitate cu art. 73¹.
- i) alte aspecte ce țin de îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din legislația concurențială și din domeniul reglementării transportului feroviar, în limitele atribuțiilor sale.”

(7) Plenul Consiliului Concurenței va elabora și adopta actele normative necesare aplicării prezentei legi, prevăzute la alin. (6) lit. c)–g), în concordanță cu prevederile Legii nr. 235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.”

28. Articolele 47 și 48 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 47.** Modul de contestare a actelor administrative ale Consiliului Concurenței

(1) Deciziile și prescripțiile Consiliului Concurenței, precum și ordinele prevăzute la art. 56 alin. (3) și art. 57 pot fi contestate, în termen de 30 zile de la comunicare, în conformitate cu prevederile Codul administrativ nr. 116/2018, fără respectarea procedurii prealabile.

(2) Dispozițiile prevăzute la art. 46 alin. (4) se contestă numai odată cu decizia prin care se finalizează investigația.

(3) Ordinele adoptate de Consiliul Concurenței în aplicarea art. 56 alin. (17) și art. 60 alin. (5), precum și decizia Plenului Consiliului Concurenței emisă în temeiul art. 57² alin. (1) pot fi contestate, în conformitate cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018, fără respectarea procedurii prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare. Aceste cauze se soluționează în procedură accelerată.

(4) Intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea actelor administrative ale Consiliului Concurenței până la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.

(5) Contestarea ordinelor emise de Președintele Consiliului Concurenței în temeiul art. 56 alin. (3) și art. 57 nu suspendă efectuarea inspecției dispuse.

(6) În cazul în care decizia contestată în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor a fost anulată, în tot sau în parte, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a amenzii se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 45 de zile.

(7) Instanța de judecată nu poate anula decizia Consiliului Concurenței care este legală în fond, în cazul constatării unor încălcări procedurale care nu influențează fondul cauzei și care nu au dus la limitarea dreptului la apărare al părților implicate, însă poate trimite cauza la reinvestigare la Consiliul Concurenței.

Articolul 48. Antrenarea experților și specialiștilor

(1) Pe lângă Consiliul Concurenței poate fi constituit temporar, ca organ consultativ, Consiliul de experți. Modul de constituire, componența și atribuțiile acestui organ se stabilesc de către Plenul Consiliului Concurenței.

(2) Consiliul Concurenței poate antrena specialiști și experți pentru consultații, pentru efectuarea expertizelor și analizelor necesare. Aceștia vor putea emite opinii, care nu sunt obligatorii.

(3) Experții și specialiștii antrenați de către Consiliul Concurenței vor asigura respectarea legislației privind conflictul de interese și de asigurarea confidențialității informațiilor, în baza declarațiilor sub proprie răspundere.”

29. Articolul 49:

la alineatul (2) cuvintele „acțiuni anticoncurențiale” se substituie cu cuvintele „încălcări ale legislației concurențiale”.

30. Articolul 51:

articolul va avea următoarea denumire:

„**Articolul 51. Plângerea privind presupusele încălcări ale legislației concurențiale**”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plângere privind presupusele încălcări ale legislației concurențiale constituie cererea depusă la autoritatea de concurență care vizează o problemă de concurență depusă conform procedurii și condițiilor stabilite de prezenta lege. Plângerea trebuie să conțină informațiile cuprinse în Formularul de plângere, aprobat de Plenul Consiliului Concurenței prin hotărâre.”;

se completează cu alineatul (2¹) care va avea următorul cuprins:

„(2¹) Plângerea poate fi transmisă în formă electronică. Dacă se transmite în formă electronică, plângerea trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.”

la alineatul (4) cuvintele „acțiuni anticoncurențiale” se substituie cu cuvintele „încălcări ale legislației concurențiale”.

se completează cu alineatele (8) și (9) care vor avea următorul cuprins:

„(8) Dacă după expedierea deciziei Plenului Consiliului Concurenței se depune o nouă plângere de către același autor, în privința acelorași părți și aceluiași obiect și teme, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial.

(9) Dacă plângerea adresată Consiliului Concurenței conține și aspecte ce țin de competența altor autorități publice, o copie a plângerii cu probele anexate se va remite autorității publice competente, urmând ca Plenul Consiliului Concurenței să se expună doar asupra aspectelor ce țin de atribuțiile sale.”

31. Articolul 52:

la alineatul (1) cuvintele „acțiuni anticoncurențiale” se substituie cu cuvintele „încălcări ale legislației concurențiale”.

se completează cu alineatele (7), (8) și (9) care vor avea următorul conținut:

„(7) Informațiile obținute legal de angajații Consiliului Concurenței pot fi utilizate ca probe indiferent dacă sunt făcute în scris, verbal sau în formă electronică sau înregistrată. Consiliul Concurenței poate lua în considerare ca dovezi relevante mesajele electronice, indiferent dacă acestea apar ca necitite sau au fost șterse.

(8) Informațiile obținute legal de către Consiliul Concurenței în cadrul unei proceduri, în cazul în care este necesar, pot fi utilizate ca probe în cadrul altor investigații.

(9) În realizarea atribuțiilor prevăzute de lege, Consiliul Concurenței poate utiliza în calitate de probe informațiile și documentele colectate de către alte autorități publice, organele de urmărire penală și de către subiecții care efectuează activitatea specială de investigații, informațiile obținute de la terți, precum și de la autoritățile de concurență din alte state.”

32. Articolul 53:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Examinarea preliminară a plângerii privind presupusele încălcări ale legislației concurențiale se efectuează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data recepționării.”

33. Legea se completează cu articolele 53¹ și 53² care vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 53¹.** Conexarea, separarea și disjungerea procedurilor de examinarea a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale

(1) Pentru eficientizarea activității, Consiliul Concurenței este în drept să examineze mai multe plângeri într-o procedură comună când există o conexiune cu privire la obiect și/sau părți. Fiecare autor al plângerii participă în cadrul procedurii administrative în mod independent față de ceilalți participanți.

(2) Pentru eficientizarea activității Consiliului Concurenței, Plenul Consiliului Concurenței poate dispune conexarea unei investigații la o altă investigație atunci când între acestea există conexiune cu privire la obiect și/sau părți.

(3) Pentru eficientizarea activității Consiliului Concurenței, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să separe:

a) o investigație inițiată în baza plângerii care vizează mai multe probleme de concurență invocate de autorul plângerii, în mai multe investigații, dacă consideră că examinarea lor separată este posibilă fără a afecta examinarea acestora;

b) o investigație, împărțind în două sau în mai multe investigații, după caz, atunci când este posibilă finalizarea examinării unora din faptele investigate fără a afecta restul investigației pentru care este necesară continuarea examinării cazului.

(4) Pentru eficientizarea activității Consiliului Concurenței, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să dispună, prin înscriere protocolară, disjungerea unei investigații.

Articolul 53². Prioritizarea cazurilor

(1) Consiliul Concurenței este în drept să își stabilească prioritățile pentru îndeplinirea sarcinilor de aplicare a prevederilor prezentei legi, în funcție de potențialul impact asupra concurenței efective, de interesul public sau de importanța strategică a sectorului economic vizat.

(2) În măsura în care este obligat să examineze plângeri, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să respingă astfel de plângeri pe motiv că nu consideră că plîngerile respective constituie o prioritate în ceea ce privește analizarea cazurilor.

(3) Consiliul Concurenței are dreptul de a respinge plângeri și pe alte motive stabilite de legislație.”

34. Articolul 54 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 54.** Solicitarea informațiilor

(1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice, orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, fără a putea invoca protecția secretului de stat, secretului urmăririi penale, secretului bancar, secretului comercial, secretului fiscal, secretului profesional, datelor cu caracter personal și altor informații confidențiale, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede altfel.

(2) Consiliul Concurenței solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, care va fi de cel puțin 3 zile lucrătoare, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege.

(3) Solicitățile de informații trebuie să fie proporționale și să nu oblige întreprinderile și asocierile de întreprinderi să recunoască faptul că au comis o încălcare, acestea fiind obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă acestea pot fi folosite pentru a stabili împotriva lor sau a altei întreprinderi existența unei încălcări.

(4) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele întreprinderii sau al asocierii de întreprinderi și autoritățile publice în cauză revine proprietarilor întreprinderilor ori reprezentanților întreprinderilor, asocierilor de întreprinderi sau autorităților publice, iar în cazul asocierilor care nu au personalitate juridică, obligația îi revine persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Avocații împuterniciți să acționeze în mod corespunzător vor furniza informațiile în numele clienților lor. Întreprinderile sau asocierile de întreprinderi poartă răspundere pentru neprezentarea informațiilor sau furnizarea informațiilor incomplete, inexacte sau care induc în eroare, în conformitatea cu prezenta lege.”

35. Legea se completează cu articolul 54¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 54¹.** Interviu

(1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul de a convoca la interviu orice reprezentant împuternicit al întreprinderii, asocierii de întreprinderi, orice reprezentant legal al autorității publice, precum și orice persoană fizică, în cazul în care un astfel de reprezentant sau o astfel de persoană ar putea deține informații relevante.

(2) În vederea realizării interviurilor prevăzute la alin. (1), Consiliul Concurenței transmite o solicitare scrisă prin orice metodă disponibilă și eficientă întreprinderii, asocierii de întreprinderi, autorității publice sau persoanelor fizice, cu indicarea persoanelor ce urmează a fi intervievate, indicând temeiul juridic, scopul, data și locul desfășurării interviului, precum și sancțiunile prevăzute de prezenta lege.

(3) În cazul în care Consiliul Concurenței urmează să intervieveze angajați ai întreprinderilor, asocierilor de întreprinderi sau autorităților publice supuse

investigației, întreprinderile sau asocierile de întreprinderi în cauză vor asigura prezența angajaților săi la interviu.

(4) Interviul poate fi realizat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon, video, teleconferință sau alte mijloace electronice. Consiliul Concurenței poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele intervievate. O copie a înregistrării trebuie pusă la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare, care în termenul stabilit poate comunica orice corectare ce trebuie făcută în declarație. Corectările vor fi comunicate în scris.

(5) În cadrul interviului realizat în procesul investigației cazului, pentru prezentarea informației neautentice, incomplete sau neprezentarea informației solicitate, persoanele fizice neangajate la întreprinderea supusă investigației sau persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice se sancționează în conformitate cu Codul Contravențional nr. 218/2008.”

36. Articolul 55 se completează cu alineatul (4¹) care va avea următorul cuprins:

„(4¹) Dispoziția de inițiere a investigației se notifică autorului plângerii, întreprinderii, asocierii de întreprinderi sau autorității publice care fac obiectul investigației într-un termen rezonabil de la emitere, fără a periclita buna desfășurare a investigației.”

37. Articolul 56 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 56.** Efectuarea inspecțiilor

(1) La investigarea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, efectuarea inspecțiilor de către Consiliul Concurenței se desfășoară în conformitate cu prezenta lege.

(2) Inspecția reprezintă un instrument procedural de obținere a informațiilor și a documentelor necesare, indiferent de suportul pe care se găsesc și locul aflării acestora, utilizat de Consiliul Concurenței pentru investigarea încălcării legislației concurențiale.

(3) În scopul efectuării investigațiilor dispuse conform art. 55, Consiliul Concurenței poate să efectueze inspecțiile necesare la orice întreprindere, asocierie de întreprinderi sau autoritate publică. Efectuarea inspecțiilor este dispusă prin ordin emis de către Președintele Consiliului Concurenței, în care se indică scopul și obiectul inspecției, data la care începe inspecția, sancțiunile prevăzute de lege, precum și dreptul de a contesta ordinul în instanța de judecată.

(4) Inspecția este exercitată de către angajații Consiliului Concurenței, împuterniciți în baza delegației de inspecție, cu excepția debutanților, dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației concurențiale, inițiată prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus inspecției.

(5) La efectuarea inspecțiilor pot participa, după caz, experți sau specialiști în anumite domenii, împuterniciți de către Consiliul Concurenței, prin delegația de inspecție, și/sau reprezentanții altor autorități, în cazurile prevăzute de lege.

(6) Inspecția se desfășoară între orele 09:00 și 18:00 și se efectuează în prezența subiectului supus inspecției sau a reprezentantului său. Inspecția poate continua și după ora 18:00 numai cu acordul subiectului supus inspecției sau a reprezentantului său.

(7) La desfășurarea inspecției, Consiliul Concurenței prezintă subiectului supus inspecției copia dispoziției de inițiere a investigației, ordinul menționat la alin. (3) și delegația de inspecție în care se indică împuternicirile acestora.

(8) În cazul în care nu este nicio persoană în încăperea în care urmează a fi efectuată inspecția, angajații Consiliului Concurenței autorizați să desfășoare inspecția sunt obligați:

a) înainte de începerea acesteia, să întreprindă toate acțiunile rezonabile pentru a informa persoana care ocupă sau operează încăperea despre intenția de a efectua inspecția;

b) după ce persoana respectivă a fost informată, să-i ofere acesteia sau reprezentantului ei posibilitatea rezonabilă de a asista la efectuarea inspecției.

Comunicarea ordinului de inspecție și a delegației de inspecție în lipsa reprezentantului subiectului supus inspecției sau oricărui angajat al subiectului supus inspecției, se poate efectua prin mijloace care asigură transmiterea conținutului acestor acte și confirmarea expedierii. În acest caz, comunicarea se consideră îndeplinită la data și ora expedierii.

(9) Dacă comunicarea nu se poate face prin niciuna dintre modalitățile prevăzute la alin. (7) și (8), ordinul de inspecție și copia dispoziției de inițiere a investigației se afișează la adresa destinată desfășurării inspecției, fapt confirmat în proces-verbal al inspecției, în care vor fi indicate data și ora afișării actelor. În cazul în care încăperea nu este ocupată sau persoana care o ocupă este absentă temporar, angajații Consiliului Concurenței, după desfășurarea inspecției, vor părăsi încăperea lăsând-o în starea de siguranță în care au găsit-o. (10) Persoanele delegate pentru efectuarea inspecției au dreptul de a inspecta și de a obține toate informațiile legate de obiectul și scopul investigației de la subiectul supus inspecției, inclusiv în format digital, indiferent de suportul pe care sunt stocate și locul aflării acestora.

(11) Pe parcursul inspecției, utilizând echipamente tehnice și/sau programe specializate, persoanele delegate pentru efectuarea inspecției pot să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din registre sau documente și, în cazul în care consideră că este oportun, să le ridice și să continue prelucrarea acestora la sediul Consiliului Concurenței. După caz, pentru a asigura integritatea probelor, pot fi ridicate originalele registrelor sau documentelor. Ridicarea registrelor și documentelor se admite numai dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii acestora sau

dacă nu este posibil de a face copii de pe acestea în incinta respectivă. Registrele și documentele ridicate în baza prezentei legi pot fi reținute cel mult trei luni.

(12) Explicațiile solicitate de către persoanele delegate pentru efectuarea inspecției de la reprezentantul sau angajații subiectului supus inspecției se înregistrează sub orice formă. La cerere, o copie a înregistrării este transmisă subiectului supus inspecției. În cazul în care s-au cerut explicații unui angajat al subiectului supus inspecției care nu a fost împuternicit de subiectul supus inspecției să dea explicații în numele acestuia, în termenul stabilit în procesul-verbal, subiectul supus inspecției urmează să prezinte în scris rectificările sau completările la explicații.

(13) În contextul inspecțiilor, Consiliul Concurenței poate solicita sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sunt obligate să acorde asistența necesară persoanelor delegate pentru efectuarea inspecției în exercițiul funcțiunii, în conformitate cu legea.

(14) Comunicările dintre subiectul supus inspecției și avocatul acesteia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare a subiectului supus inspecției, care are legătură cu obiectul investigației, nu pot fi folosite ca probă în cursul investigației desfășurate de Consiliul Concurenței.

(15) Obligația de a proba îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (16) revine subiectului supus inspecției. Dacă subiectul supus inspecției nu dovedește caracterul protejat al comunicării, aceasta se sigilează și se ridică, în două exemplare. În procesul-verbal de inspecție se va stabili un termen în care subiectul supus inspecției urmează să remită probele și explicațiile de natură a demonstra caracterul protejat.

(16) Președintele Consiliului Concurenței decide, de urgență, cu privire la caracterul protejat al comunicării pe baza cererii și a probelor și argumentelor prezentate de subiectul supus inspecției. Dacă președintele Consiliului Concurenței respinge cererea privind caracterul protejat al comunicării, desigilarea documentului poate avea loc doar după expirarea termenului în care ordinul poate fi contestat, potrivit alin. (19) sau, în cazul în care decizia este contestată, după ce hotărârea instanței de judecată devine irevocabilă.

(17) Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței cu privire la respingerea cererii cu privire la caracterul protejat al comunicării poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile, în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018.

(18) Rezultatul inspecției este consemnat într-un proces-verbal privind efectuarea inspecției, care se întocmește în două exemplare, se numerotează fiecare pagină și se semnează pe fiecare pagină de către toate persoanele delegate care au efectuat inspecția și reprezentantul subiectului supus inspecției.

(19) Un exemplar al procesului-verbal se înmânează, prin confirmarea înscrisă pe acesta, a subiectului supus inspecției, care este obligată să confirme, prin semnătura reprezentantului sau a altei persoane desemnate, primirea procesului-verbal. În cazul în care reprezentantul subiectului supus inspecției

refuză să primească sau să confirme, prin semnătură, primirea procesului-verbal, pe acesta se face mențiunea corespunzătoare, iar procesul-verbal semnat va fi expedit subiectului supus inspecției prin poștă sau prin mijloace electronice.

(20) În cazul în care desfășurarea inspecției a fost înregistrată în format video, înregistrarea este parte a dosarului și se eliberează subiectului supus inspecției, la solicitare, în vederea exercitării dreptului la apărare.

(21) Termenul de efectuare a unei inspecții se stabilește în funcție de gravitatea presupusei încălcări, de durata acesteia, precum și de alte criterii care ar afecta durata de efectuare a inspecției, și nu poate depăși 10 zile lucrătoare.”

38. Legea se completează cu articolele 56¹ și 56² care vor avea următorul conținut:

„Articolul 56¹. Drepturile și obligațiile Consiliului Concurenței în cadrul inspecțiilor

(1) Persoanele delegate pentru efectuarea inspecției, au următoarele drepturi:

a) să intre în orice incintă, pe orice teren și în orice mijloc de transport ale întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi;

b) să examineze registrele și alte documente privind activitatea economică, indiferent de suportul pe care sunt stocate, și au dreptul de a accesa orice informație care este accesibilă subiectului care face obiectul inspecției;

c) să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din astfel de registre și documente și, în cazul în care consideră că este oportun, să continue realizarea de astfel de căutări de informații și selectarea de copii sau extrase la sediul Consiliului Concurenței;

d) să sigileze orice incintă destinată activității economice și orice registru și document aflate în raport cu obiectul și scopul investigației pe perioada inspecției (dar nu mai mult de 72 de ore) și în măsura necesară inspecției, fără a suspenda activitatea întreprinderii sau asocierii de întreprinderi supuse inspecției;

e) să ceară oricărui reprezentant sau membru al personalului întreprinderii sau asocierii de întreprinderi explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției și să înregistreze răspunsul acestora;

f) să solicite schimbarea parolei/blocarea unor conturi de utilizator și/sau de email, pe durata și în măsura necesară inspecției;

g) să caute și să copieze, utilizând echipamente tehnice și/sau programe specializate, documente, fișiere sau alte informații stocate pe dispozitive care nu sunt identificate cu precizie în prealabil;

h) să folosească echipamente tehnice și programe specializate de restabilire, copiere și analiză a informației indiferent de forma și suportul de stocare.

(2) Persoanele delegate pentru efectuarea inspecției, au următoarele obligații:

a) să comunice subiectului supus inspecției ordinul de efectuare a inspecției, delegația de inspecție și copia dispoziției de inițiere a investigației;

b) să informeze subiectul supus inspecției despre drepturile și obligațiile acesteia;

c) să efectueze inspecția în conformitate cu împuternicirile atribuite.

Articolul 56². Drepturile și obligațiile subiectului supus inspecției

(1) Subiectul supus inspecției are următoarele drepturi:

a) să ia cunoștință cu dispoziția de inițiere a investigației, cu ordinul de inspecție și cu delegația de inspecție și să obțină câte o copie de pe acestea;

b) să prezinte probe în cadrul efectuării inspecției;

c) să prezinte explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției;

d) să identifice informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale, formulând, în acest sens, o cerere motivată către Consiliul Concurenței și, după caz să prezinte versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale;

e) să obțină copii de pe toate registrele sau documentele ridicate pe parcursul inspecției și lista acestora;

f) să fie asistat de avocat. Lipsa acestuia nu poate fi invocată ca motiv de amânare a începerii sau continuării inspecției, după ce s-a oferit un termen de până la 2 ore subiectului supus inspecției pentru a asigura prezența avocatului la desfășurarea inspecției. În caz de urgență determinată de riscul de pierdere, alterare sau distrugere a probelor, inspecția continuă, cu indicarea motivelor în procesul-verbal.

g) să obțină un exemplar al procesului-verbal privind efectuarea inspecției.

(2) Subiectul supus inspecției are următoarele obligații:

a) să permită angajaților Consiliului Concurenței, fără întârziere, începerea și derularea inspecției;

b) să se supună inspecției și să îndeplinească indicațiile angajaților Consiliului Concurenței delegați pentru efectuarea inspecției;

c) să faciliteze, pe întreaga durată a inspecției, accesul la toate documentele și informațiile solicitate;

d) să furnizeze într-o formă completă documentele, informațiile, înregistrările și evidențele solicitate, inclusiv copiile acestora, precum și orice explicații necesare, fără a putea invoca caracterul confidențial al acestora;

e) la inspectarea echipamentelor electronice de calcul, de comunicații, a echipamentelor și/sau mediilor de stocare/arhivare să desemneze persoane care să ofere suportul necesar angajaților Consiliului Concurenței pe parcursul inspecției. Lipsa acestor persoane nu poate constitui motiv de amânare a începerii sau continuării inspectării respectivelor echipamente și/sau medii de stocare/arhivare;

f) să pună la dispoziție și să asigure accesul la toate echipamentele și programele folosite, inclusiv la cele care nu se află fizic în spațiul inspectat, dar pot fi accesate din acel spațiu, să furnizeze parolele și cheile de criptare/decriptare necesare, inclusiv cele de administrator local și/sau de rețea și să asigure suportul necesar pentru utilizarea echipamentelor și programelor specializate.”

39. Articolul 57:

la alineatele (2) și (5) textul „art. 56 alin. (1)” se substituie cu textul „(3)”;
la alineatul (7) textul „ , dacă instanța de recurs nu dispune altfel” se exclude.

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Prevederile alin. (1)-(8) se aplică mutatis mutandis în cazul solicitării, de la furnizorii rețelei și/sau serviciilor de comunicații electronice, a datelor de trafic aferente serviciilor de comunicații electronice furnizate”.

40. Legea se completează cu articolele 57¹ și 57² care vor avea următorul cuprins:

„Articolul 57¹. Angajamente

(1) Pe durata procedurii de investigație privind presupusul acord anticoncurențial sau abuz de poziție dominantă, până la adoptarea deciziei de către Plenul Consiliului Concurenței, întreprinderile sau asocierile de întreprinderi supuse investigației pot formula propuneri de angajamente, în scopul înlăturării îngrijorărilor Plenului Consiliului Concurenței care a determinat inițierea investigației.

(2) Dacă importanța pedepsei și a descurajării comportamentului investigat prevalează, sunt exceptate de la aplicarea la angajamente faptele de gravitate mare, cum ar fi cartelurile și formele abuzului de poziție dominantă care au avut consecințe deosebit de grave pentru piață și au produs consecințe și efecte iremediabile.

(3) Înainte de adoptarea deciziei în temeiul art. 41 alin. (1) lit. l), Consiliul Concurenței publică un rezumat al cauzei și conținutul esențial al angajamentelor sau al acțiunii viitoare propuse. Terții interesați pot să-și prezinte observațiile într-un termen stabilit în publicarea efectuată, care nu poate fi mai mic de o lună. La publicare se va lua în considerare interesul legitim al întreprinderilor în protejarea secretului comercial.

(4) Dacă întreprinderile sau asocierile de întreprinderi au propus angajamente, Plenul Consiliului Concurenței poate:

a) accepta angajamentele, prin decizie, dacă stabilește că angajamentele propuse sunt suficiente pentru protecția concurenței și aplicarea acestora conduce la înlăturarea problemei ce a determinat inițierea investigației și înceta investigația cazului în privința întreprinderii care și-a asumat angajamente;

b) respinge angajamentele, prin decizie, și continuă acțiunile procedurale ce se impun ca urmare a inițierii investigației, dacă angajamentele nu întrunesc condițiile prevăzute la lit. a), identifică dificultăți de punere în aplicare a angajamentelor propuse sau la monitorizarea îndeplinirii acestora. Această soluție a Consiliului Concurenței este comunicată în scris întreprinderii care a propus angajamente.

(5) Consiliul Concurenței monitorizează îndeplinirea de către întreprindere a angajamentelor acceptate prin decizia Plenului Consiliului Concurenței.

(6) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să redeschidă investigația finalizată cu acceptarea angajamentelor propuse de întreprinderi sau asocierile de întreprinderi:

a) în cazul în care intervine o schimbare esențială privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia cu angajamente;

b) în cazul în care întreprinderile sau asocierile de întreprinderi în cauză acționează contrar angajamentelor asumate;

c) în cazul în care decizia a fost fundamentată pe informații incomplete, inexacte sau care induc în eroare, furnizate de părți.

(7) Întreprinderile pot formula propuneri de angajamente și în cazul operațiunilor de concentrare economică în scopul compatibilizării acestora cu un mediu concurențial normal, potrivit art.25.

Articolul 57². Măsurile interimare

(1) Plenul Consiliului Concurenței poate impune orice măsură interimară pe care o consideră necesară, înainte de emiterea unei decizii de constatare a unei încălcări concurențiale, în caz de urgență determinată de riscul unui prejudiciu grav și ireparabil adus concurenței, în cazul în care constată, la o primă evaluare, existența unor fapte de încălcare concurențială și care trebuie eliminate fără întârziere.

(2) O astfel de decizie trebuie să fie proporțională și să se aplice fie pe o durată determinată, care poate fi reînnoită în măsura în care acest lucru este necesar și adecvat, fie până la adoptarea deciziei finale.

(3) Decizia poate fi atacată, în termen de 15 de zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile, conform prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018.

(4) Consiliul Concurenței va monitoriza aplicarea măsurilor interimare impuse.”

41. Articolul 58:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Înainte de adoptarea deciziei privind presupusele încălcări ale normelor de procedură prevăzute la art. 68 se întocmește un raport care va conține faptele constatate și probele pe care se întemeiază concluziile raportorului. Până la adoptarea deciziei de către Plenul Consiliului Concurenței,

părțile implicate pot să prezinte observațiile sale, în termen de 10 de zile lucrătoare de la comunicare.”

alineatul (4) se completează după textul „constatările din raportul de investigație” cu textul „și alte probe pe care Plenul își întemeiază decizia”.

42. Articolul 59:

la alineatul (1) cuvintele „în urma finalizării investigației” se exclud.

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„După întocmirea raportului de investigație, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului se transmite, pentru informare părților și, după caz, altor persoane vizate de investigație. La solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație se transmite persoanelor a căror audiere a fost admisă conform prevederilor art. 64 alin. (3).”

la alineatul (3) după cuvântul „părțile” se completează cu cuvintele „ și alte persoane cărora a fost transmis raportul”.

la alineatul (6) se exclude cuvântul „ secretariatului”.

se completează cu alineatele (8) și (9) cu următorul conținut:

„(8) În cazul în care, după transmiterea raportului de investigație, sunt identificate sau prezentate noi elemente de probă pe care Consiliul Concurenței intenționează să le utilizeze sau în cazul în care Consiliul Concurenței intenționează să își modifice calificarea juridică a faptelor investigate în defavoarea întreprinderilor în cauză, Consiliul Concurenței transmite un supliment la raportul de investigație și oferă posibilitate întreprinderilor să prezinte observații asupra acestuia.

(9) În caz de necesitate, după transmiterea raportului de investigație, Plenul Consiliului Concurenței poate solicita întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi, precum și autorităților publice orice informații și documente necesare în legătură cu circumstanțele de fapt sau de drept ale investigației în derulare, pentru aplicarea atribuțiilor prevăzute la lit. m), p) și q).”

43. Articolul 60:

alineatul (1) se completează cu propoziția:

„Accesul la dosar este acordat părților în cauză cu condiția ca informațiile din dosar să fie utilizate numai în cadrul procedurii în cauza desfășurată de Consiliul Concurenței sau a eventualei proceduri judiciare conexe.”;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Părțile în cauză care fac obiectul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței au dreptul de acces la dosarul Consiliului Concurenței, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele comerciale și alte informații confidențiale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile a căror dezvăluire ar putea afecta concurența în mod negativ, informațiile confidențiale și documentele interne ale Consiliului Concurenței, la observațiile altor părți la raportul de investigație, la corespondența Consiliului

Concurenței cu autoritățile de concurență din alte state, la informațiile protejate de alte legi. Accesul la dosar se acordă la cererea scrisă a părților în cauză, după transmiterea de către Consiliul Concurenței a raportului de investigație.

(3) Consiliul Concurenței asigură că accesul la declarațiile de clemență sau la propunerile de recunoaștere a săvârșirii încălcării legislației concurențiale se acordă numai părților care fac obiectul procedurii și numai în scopul exercitării dreptului acestora la apărare în cadrul unei proceduri judiciare.”;

se completează cu alineatele (4), (5), (6) care vor avea următorul cuprins:

„(4) Consiliul Concurenței poate acorda părților acces suplimentar la documentele primite după comunicarea raportului de investigație în etapele ulterioare ale procedurii, în cazul în care aceste documente constituie probe noi ce vizează partea respectivă.

(5) Accesul la documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul cauzei și obținerea copiilor și/sau extraselor poate fi dispus prin ordinul Președintelui Consiliului Concurenței.

(6) Accesul la dosar este acordat părților la investigație, cu condiția ca informația din dosar să fie folosită numai de partea căreia i-a fost oferit accesul sau succesorilor în drepturi și obligații sau celor ce continuă activitatea economică ai acestora numai în cadrul procedurii respective desfășurate de Consiliul Concurenței sau procedurii judiciare eventuale aferente.”

44. Articolul 61 va avea următorul cuprins:

„Articolul 61. Modalitățile de acces la dosarul Consiliului Concurenței

(1) Președintele Consiliului Concurenței permite părților în cauză accesul la dosar și obținerea, la cerere, contra cost, a copiilor pe suport de hârtie sau electronic.

(2) Părților li se va comunica data stabilită pentru accesul la dosar în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(3) Accesul la dosar se acordă, în forma originală, cu excepția cazului în care se acordă acces la versiuni neconfidențiale ale informațiilor originale sau la un rezumat, unde confidențialitatea poate fi asigurată numai prin rezumarea informațiilor relevante.

(4) Consiliul Concurenței nu are obligația să furnizeze traducerea documentelor din dosar.”

45. Articolul 62 va avea următorul cuprins:

„Articolul 62. Tratamentul documentelor și informațiilor din dosar

(1) Documentele, informațiile obținute ca urmare a unei solicitări de informații sau în cadrul inspecției care nu au legătură cu obiectul investigației și nu au stat la baza adoptării deciziei se returnează.

(2) În cazul documentelor cu acces restricționat, accesul se acordă, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente transmise de întreprinderea care a invocat protecția a secretelor comerciale sau a altor

informații confidențiale. Când confidențialitatea poate fi asigurată, accesul se acordă la varianta neconfidențială a informațiilor prezentată de întreprindere care a furnizat informația. Întreprinderea prezintă varianta neconfidențială a informațiilor furnizate Consiliului Concurenței într-un termen stabilit. Dacă întreprinderea nu prezintă varianta neconfidențială a informațiilor se va considera că documentele și informațiile nu conține secrete comerciale sau alte informații confidențiale.

(3) Procesele-verbale întocmite în baza interviurilor sunt accesibile după înlăturarea din conținutul lor a informațiilor ce constituie secretele comerciale sau alte informații confidențiale, identificate de întreprinderi.”

46. Articolul 63 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 63.** Criterii pentru acceptarea cererilor referitoare la tratamentul confidențial al informațiilor din dosar

(1) Informațiile ce pot constitui secret comercial sunt definite de Codul civil nr. 1107/2002.

(2) Alte informații decât secretele comerciale pot fi considerate ca fiind confidențiale, în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane sau unei întreprinderi. Informațiile confidențiale pot include informații care ar permite părților să-i identifice pe autorii plângerii, sau pe alți terți, atunci când aceștia din urmă au un temei motivat, probat în scris, de a rămâne anonimi. După caz, alte informații confidențiale pot fi reprezentate de informațiile transmise de către terți despre întreprinderile implicate care ar putea exercita o presiune considerabilă din punct de vedere economic și comercial asupra concurenților sau asupra partenerilor comerciali, clienților și/sau furnizorilor respectivilor ai întreprinderilor implicate.

(3) Informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale din dosar se marchează cu sigla „Conține informații confidențiale”.

(4) Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana fizică, întreprinderea, asocierea de întreprinderi sau autoritatea publică care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze Consiliului Concurenței o cerere motivată, precum și identificarea părților față de care informațiile sale sunt considerate confidențiale.

(5) Accesul la informațiile confidențiale furnizate de către autoritățile publice se acordă doar cu acordul acestora.

(6) Cererea de acordare a caracterului confidențial trebuie să aibă ca obiect informațiile ce pot constitui secrete comerciale sau corespund descrierii pentru alte informații confidențiale. Consiliul Concurenței examinează temeiul cererii de confidențialitate. Atunci când nu acceptă cererea, Consiliul Concurenței trebuie să răspundă solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea cererii.

(7) Calificarea unei informații ca fiind secret comercial sau altă informație confidențială nu împiedică Consiliul Concurenței să divulge sau să utilizeze o astfel de informație dacă aceasta este necesară pentru a dovedi o pretinsă încălcare.”

47. Articolul 64:

la alineatul (4):

cuvântul „administrației” se exclude;

după cuvintele „să asiste la audiere” se completează cu cuvintele: „fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice.”

la alineatul (5) după cuvintele „să participe la audieri” se completează cu cuvintele: „fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice.”

48. Articolul 65 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 65.** Adoptarea și comunicarea deciziilor

(1) După examinarea observațiilor prezentate de părți asupra raportului de investigație și, după caz, după desfășurarea audierilor și examinării informațiilor acumulate suplimentar la solicitarea Plenului, Plenul Consiliului Concurenței:

a) adoptă decizia de încetare a investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea legislației concurențiale care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni;

b) adoptă decizia de constatare a încălcării legislației concurențiale, și, după caz aplicarea de sancțiuni;

c) dispune investigarea suplimentară a cazului;

d) adoptă alte decizii sau prescripții prevăzute de art. 41.

(2) Dacă Plenul Consiliului Concurenței, constată o încălcare a legislației concurențiale, acesta solicită întreprinderilor, asocierilor de întreprinderi și autorităților publice să înceteze respectiva încălcare. În acest scop, Plenul Consiliului Concurenței poate impune orice măsuri corective comportamentale sau structurale care sunt proporționale cu încălcarea comisă și sunt necesare pentru încetarea efectivă a încălcării.

(3) Decizia se bazează pe constatările și probele la care părțile în cauză au avut acces și asupra cărora au avut posibilitate de a prezenta observații, cu condiția respectării regulilor de acces la informații confidențiale. Deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței se comunică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării prin modalitățile de notificare prevăzute de Codul administrativ nr. 116/2018.

(4) Deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței se publică pe pagina web a Consiliului Concurenței. Publicarea deciziilor și a prescripțiilor se face cu luarea în considerare a interesului legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor comerciale.”

49. Articolul 66:

la alineatul (1) cuvintele „asociațiile de întreprinderi, autoritățile administrației publice” se substituie cu cuvintele „asocierile de întreprinderi, autoritățile publice”.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul neexecutării în termen, de către întreprinderi sau asocierile de întreprinderi a deciziilor Plenului Consiliului Concurenței prin care sunt aplicate sancțiuni potrivit prezentei legi, executarea acestora se efectuează în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018.”

se completează cu alineatul (5) care va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul neexecutării în termen, de către întreprinderi sau asocierile de întreprinderi a altor decizii decât aplicarea sancțiunilor, executarea acestora se efectuează în conformitate cu Codul de executare nr. 443/2004.”

50. Articolul 67:

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Pentru determinarea nivelului de bază al amenzii, ca bază de calcul se ia în considerare cifra de afaceri mondială totală realizată de întreprindere sau asocierea de întreprinderi în anul anterior sancționării.”

(4) În cazul în care cifra mondială totală de afaceri realizată în anul anterior sancționării nu este înregistrată, se ia în considerare ultimul an anterior sancționării în care întreprinderea sau asocierea de întreprinderi a realizat o cifră de afaceri.”

51. Articolul 68 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, persoanelor menționate la art. 20 alin. (2) lit. b) sau întreprinderilor ori asocierilor de întreprinderi amenzi eficiente, proporționale și disuasive în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență:

1) ca răspuns la o solicitare făcută în temeiul art. 54, acestea furnizează informații sau documente inexacte, incomplete sau care induc în eroare sau nu furnizează în termenul stabilit informațiile sau documentele solicitate;

2) acestea furnizează informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare într-o cerere, confirmare, notificare sau completare a acesteia, potrivit prevederilor art. 22;

3) în timpul inspecțiilor desfășurate potrivit art. 56 acestea prezintă registrele sau celelalte documente solicitate, aflate în raport cu scopul și obiectul investigației, în formă incompletă;

4) acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 sau art.57.

5) obstrucționează desfășurarea inspecțiilor potrivit art. 56 sau 57:

a) refuză oferirea accesului la încăperile sau echipamentele electronice supuse inspecției;

b) refuză prezentarea documentelor, registrelor, informațiilor, indiferent de modalitatea de stocare a acestora, în formă incompletă sau eronată;

c) întreprind măsuri de distrugere totală sau parțială a documentelor, registrelor, informațiilor, inclusiv de pe echipamentele electronice sau mediile de stocare a informației;

d) refuză, împiedică, creează obstacole, tergiversează sau oferă acces limitat la registre, documente, informații sau la echipamente electronice sau medii de stocare a informației, inclusiv prin neoferirea parolelor de acces la acestea;

e) dau indicații angajaților de a nu comunica cu echipa de inspecție sau a limita acțiunile acestora.

6) ca răspuns la o întrebare adresată în conformitate cu art. 56 alin. (14), acestea:

a) dau un răspuns inexact sau care induce în eroare;

b) nu rectifică, în termenul stabilit de către Consiliul Concurenței, un răspuns inexact, incomplet sau care induce în eroare;

c) nu dau un răspuns complet sau refuză să răspundă cu privire la fapte care au legătură cu obiectul și scopul inspecției;

7) sigiliile aplicate în conformitate cu art. 56¹ alin. (1) lit. d) au fost deteriorate;

8) în cazul unui interviu desfășurat în cadrul investigației, nu se prezintă sau nu asigură prezentarea persoanelor solicitate la interviul dispus în temeiul art. 54¹ sau se prezintă la interviu, dar refuză de a fi interviuat sau, în cadrul interviului, nu furnizează sau furnizează informații neautentice, incomplete sau care induc în eroare.”

52. Articolul 69:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În funcție de gravitate, faptele se împart în 3 categorii:

a) fapte de gravitate mică: nivelul de bază se stabilește în cuantum până la 0,25% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67;

b) fapte de gravitate medie: nivelul de bază se stabilește în cuantum de la 0,25% până la 0,5% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67;

c) fapte de gravitate mare: nivelul de bază se stabilește în cuantum de la 0,5% până la 0,75% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67.”

la alineatul (4) textul „lit. d) și f)” se substituie cu „pct. 4) și 7)”.

53. Articolul 70:

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În urma aplicării criteriilor de individualizare conform prevederilor art. 69 și art. 70, amenda nu poate depăși un nivel maxim de 1% din cifra mondială totală de afaceri realizată de întreprindere în anul anterior sancționării.”

54. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 71.** Faptele ce constituie încălcări ale normelor materiale ale legislației concurențiale

Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi, amenzi eficace, proporționale și disuasive în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, aceste întreprinderi sau asocieri de întreprinderi:

- a) încalcă prevederile art.5 și art.11;
- b) nu respectă o măsură corectivă dispusă printr-o decizie în temeiul art. 41 alin. (1) lit. m);
- c) nu respectă o decizie prin care se dispun măsuri interimare, în temeiul art. 57²;
- d) nu respectă un angajament care devine obligatoriu printr-o decizie, în temeiul art. 57¹;
- e) nu notifică o concentrare economică, definită la art. 22 alin. (1), înainte de punerea în aplicare a acesteia, cu excepția cazurilor în care sunt autorizate în mod expres în acest sens în conformitate cu art. 20 alin. (5) sau printr-o decizie adoptată în temeiul art. 20 alin. (6);
- f) realizează o operațiune de concentrare economică cu încălcarea prevederilor art. 20 alin. (5);
- g) pun în aplicare o operațiune de concentrare economică declarată incompatibilă cu mediul concurențial printr-o decizie a Consiliului Concurenței, potrivit prevederilor art. 25 alin. (2) lit. a).”

55. Articolul 72, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Nivelul de bază al amenzii calculat pentru gravitatea faptei constituie:

- a) până la 2% din cifra mondială totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mică: acordurile anticoncurențiale verticale care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia; încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței emite o decizie de autorizare fără obiecțiuni, deoarece nu există îndoieli privind compatibilitatea cu mediul concurențial sau deoarece îndoielile privind compatibilitatea cu mediul concurențial au fost înlăturate prin modificările propuse de întreprinderi și acceptate de Consiliul Concurenței; încălcările prevăzute la art. 11 care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia;
- b) de la 2% până la 4% din cifra mondială totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate medie: acordurile anticoncurențiale orizontale sau verticale, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c); încălcările prevăzute la art. 11, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c); încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie de autorizare condiționată;

c) de la 4% până la 8% din cifra mondială totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mare: cartelurile, abuzul de poziție dominantă care a produs consecințe sau efecte iremediabile; încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie prin care va declara operațiunea de concentrare economică incompatibilă cu mediul concurențial.”

56. Legea se completează cu articolele 72¹ și 72², care vor avea următorul conținut:

„Articolul 72¹. Amenda aplicată unităților economice unice

(1) Consiliul Concurenței este în drept să aplice noțiunea de întreprindere, ca unitate economică ce poate fi constituită din mai multe persoane fizice și/sau juridice, pentru a atrage la răspundere întreprinderea-mamă și a-i impune amenzi pentru comportamentul uneia dintre filialele sale în cazul în care întreprinderea-mamă și filiala sa constituie o singură unitate economică.

(2) Când întreprinderea-mamă și filiala sa constituie o singură întreprindere, deși filiala are personalitate juridică distinctă, dar nu își decide în mod independent comportamentul pe piață, dar aplică în esență instrucțiunile care îi sunt date de întreprinderea-mamă, Consiliul Concurenței este în drept să adreseze întreprinderii-mamă decizia prin care aplică amenzi acesteia, fără să fie necesară stabilirea implicării nemijlocite a întreprinderii mamă în cadrul acelei încălcări constatate.

(3) Consiliul Concurenței este în drept să considere întreprinderea-mamă răspunzătoare în solidar cu filiala sa pentru plata amenzii aplicate acesteia din urmă, cu excepția cazului în care întreprinderea-mamă prezintă elemente de probă suficiente de natură să demonstreze că filiala sa s-a comportat în mod independent pe piață.

Articolul 72². Amenda aplicată succesorilor legali sau economici

Dacă în cadrul întreprinderii ce a participat la săvârșirea unei încălcări a legislației concurențiale au avut loc modificări juridice sau organizatorice sau dacă întreprinderea a încetat să mai existe, Consiliul Concurenței atrage la răspundere succesorii legali sau economici ai întreprinderii date și aplică succesorilor legali sau economici amenzi pentru încălcarea legislației concurențiale.”

57. Articolul 73:

se completează cu alineatul (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) La individualizarea amenzii ce urmează a fi impusă unei întreprinderi sau asocieri de întreprinderi, Consiliul Concurenței este în drept să țină seama de orice compensație plătită persoanelor prejudiciate în urma unei tranzacții.”

alineatul (6) se abrogă.

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În urma aplicării criteriilor de individualizare conform art. 72 și art. 73, amenda nu poate depăși un nivel maxim de 10% din cifra mondială totală de afaceri realizată de întreprindere în anul anterior sancționării.”

58. Legea se completează cu articolul 73¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 73¹.** Acordarea unui tratament favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei fapte anticoncurențiale

(1) În cazul încălcărilor prevăzute la art. 71 lit. a), dacă întreprinderea sau asocierea de întreprindere recunoaște, în mod expres, săvârșirea faptei anticoncurențiale și, după caz, propune remedii care duc la înlăturarea cauzelor și/sau efectelor încălcării, Consiliul Concurenței poate aplica o reducere a amenzii cu un procent cuprins între 10% și 30% din nivelul de bază determinat potrivit art. 72.

(2) Reducerea cuantumului amenzii în baza alin. (1) este posibilă doar pe baza unei solicitări scrise formulate de întreprinderea sau asocierea de întreprindere interesată. Solicitarea va conține recunoașterea clară și neechivocă a răspunderii pentru încălcare, precum și o declarație privind cuantumul maxim al amenzii pe care întreprinderea este dispusă să o plătească. În decizia Consiliului Concurenței se vor menționa cuantumul amenzii determinat anterior aplicării dispozițiilor alin. (1), precum și cuantumul amenzii rezultat în urma reducerii acordate pentru recunoaștere. În situația în care Consiliul Concurenței nu acceptă termenii solicitării adresate de întreprindere sau asocierea de întreprindere, nu se va acorda o reducere a amenzii și recunoașterea formulată nu va fi utilizată ca element probatoriu.

(3) În cazul în care, înainte de comunicarea raportului de investigație, întreprinderea sau asocierea de întreprindere transmite o propunere privind formularea unei recunoașteri în condițiile alin. (2), Consiliul Concurenței va putea aplica o procedură simplificată în cazurile de acordare a tratamentului favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei fapte anticoncurențiale, stabilită conform unui regulament aprobat prin hotărârea Plenului Consiliului Concurenței.

(4) Contestarea de către întreprindere sau asocierea de întreprindere a deciziei Consiliului Concurenței, în privința aspectelor care fac obiectul recunoașterii, atrage pierderea beneficiului prevăzut la alin. (1), referitor la reducerea cuantumului amenzii. La solicitarea Consiliului Concurenței, instanța va soluționa acțiunea înlăturând beneficiul reducerii acordat pentru recunoaștere și va stabili amenda în consecință.

(5) În cazurile implicând părți care beneficiază de aplicarea politicii de clemență, dar nu sunt exonerate de amendă, reducerea cuantumului amenzii ca urmare a recunoașterii va fi adăugată reducerii aplicate în urma procedurii de clemență, fără ca însumate să depășească 50% din nivelul de bază determinat.”

59. Articolul 75 va avea următorul cuprins:

„Articolul 75. Aplicarea amenzii unei asocieri de întreprinderi

(1) În cazul în care amenda se aplică unei asocieri de întreprinderi se ia în considerare cifra totală de afaceri a membrilor săi. Cuantumul maxim al amenzii nu poate depăși 10% din cifra totală mondială de afaceri realizată de fiecare membru activ pe piața afectată de încălcarea comisă de asocierie.

(2) În situația în care asocieria de întreprinderi nu are capacitate de a-și onora obligațiile de plată, Consiliul Concurenței poate dispune membrilor asocierii să acopere suma amenzii aplicate.

(3) În cazul în care sumele solicitate nu s-au acordat asocierii de întreprinderi în termenul stabilit de Plenul Consiliului Concurenței, plata amenzii sau a diferenței rămase se solicită direct de la fiecare întreprindere ai cărei reprezentanți au fost membri în organele de decizie ale asocierii respective.

(4) Dacă, în urma solicitării efectuate în conformitate cu procedura prevăzută la alin. (2) și (3), nu s-a acoperit întregul quantum al amenzii, plata diferenței este cerută de la membrii asocierii care au fost activi pe piața relevantă pe care a fost constatată și sancționată încălcarea legislației concurențiale.

(5) Plenul Consiliului Concurenței nu solicită plata în temeiul alin. (3) sau (4) întreprinderilor care demonstrează că nu au pus în aplicare decizia asocierii care a dus la încălcare sau că nu au avut cunoștința de existența acesteia, ori că s-au distanțat activ de decizia asocierii înaintea inițierii investigației.

(6) Suma care revine spre plată fiecărei întreprinderi membru al asocierii în condițiile alin. (2) – (4) nu poate depăși 10% din cifra mondială totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.”

60. Articolul 76, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plenul Consiliului Concurenței poate aplica, prin decizie, persoanelor menționate la art. 20 alin.(2) lit. b), întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi penalități eficace, proporționale și disuasive în sumă de până la 5% din cifra mondială totală de afaceri zilnică medie, realizată de întreprinderea sau asocieria de întreprinderi în cauză în anul anterior sancționării, pentru fiecare zi de întârziere, calculate de la data stabilită în decizie, pentru a le obliga:

a) să înceteze o încălcare a prevederilor art. 5 sau art.11, în conformitate cu o decizie luată în temeiul art. 65;

b) să respecte o decizie prin care se dispun măsuri interimare în temeiul art.57²;

c) să respecte un angajament devenit obligatoriu printr-o decizie adoptată în temeiul art. 57¹;

d) să furnizeze în mod complet și corect informațiile și documentele care le-au fost cerute potrivit prevederilor art. 54;

e) să se supună inspecției dispuse în condițiile art. 56;

f) să se prezinte la un interviu, convocat în conformitate cu art. 54¹;

g) să respecte o condiție, o măsură corectivă sau o obligație impusă printr-o decizie adoptată în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) sau alin. (2) lit. c).”

61. Articolul 77 alineatul (1) se completează cu o nouă propoziție cu următorul cuprins:

„Nivelul de bază al amenzii pentru concurența neloială se determină în funcție de gravitatea și durata faptei.”

62. Articolul 81 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Dacă are un interes legitim de a acționa în acest mod, Plenul Consiliului Concurenței poate constata că o încălcare s-a comis în trecut.”

63. Articolul 82, se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Termenul de prescripție se suspendă pe perioada în care actele administrative ale Plenului Consiliului Concurenței formează obiectul unei proceduri judiciare.”

64. Articolul 84 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Consiliul Concurenței are obligația să asigure, la cererea întreprinderii sau acocierii de întreprinderi care solicită clemență, confidențialitatea cu privire la identitatea acesteia, până la momentul comunicării raportului de investigație.”

65. Articolul 86:

la alineatul (1), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul Concurenței va acorda imunitate de tip A la amendă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) întreprinderea sau asocierea de întreprinderi este prima care furnizează informații și elemente probatorii care, în opinia Consiliului Concurenței, permit declanșarea investigației și/sau desfășurarea inspecțiilor;

b) la data furnizării elementelor probatorii, Consiliul Concurenței nu deținea suficiente elemente pentru inițierea investigației și/sau efectuare a inspecției.”

alineatul (2), punctul 1), partea introductivă a literei a) va avea următorul cuprins:

„a) o declarație a participării la acord, care să includă:”

alineatul (2), punctul 1), litera a) se completează cu două liniuțe noi cu următorul cuprins:

„- precizarea referitor la neaplicarea măsurilor de constrângere a altor întreprinderi sau asocieri de întreprinderi să participe la presupusul acord sau să rămână parte a acestuia;

- informații despre orice cerere de clemență anterioară sau posibil transmisă pe viitor oricărei alte autorități de concurență sau autorităților de concurență din țări terțe în legătură cu presupusul acord.”

66. Articolul 87, alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) întreprinderea sau asocierea de întreprinderi este prima care furnizează informații și elemente probatorii ce vor permite Consiliului Concurenței să constate încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1);”.

67. Articolul 88 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 88.** Întreprinderile sau asocierile de întreprinderi excluse de la beneficiul imunității la amendă

(1) Întreprinderile sau asocierile de întreprinderi care au întreprins măsuri pentru a constrânge alte întreprinderi sau asocieri de întreprinderi să se alătore unui acord sau să își mențină participarea în cadrul acestuia nu pot beneficia de imunitate la amenzi.

(2) Întreprinderile și asocierile de întreprinderi prevăzute la alin.(1) pot beneficia de o reducere a cuantumului amenzii, dacă îndeplinesc cerințele și condițiile prevăzute de prezenta lege.”

68. Articolul 89:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Întreprinderile sau asocierile de întreprinderi care dezvăluie participarea la un acord anticoncurențial, dar care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea imunității, pot beneficia de o reducere a cuantumului amenzii, față de nivelul care le-ar fi fost aplicat în mod normal.

(2) Pentru a putea beneficia de reducerea de la alin. (1), întreprinderea sau asocierea de întreprinderi trebuie să furnizeze Consiliului Concurenței elemente probatorii referitoare la pretinsa încălcare a legii, inclusiv participarea sa, care să aducă o contribuție suplimentară semnificativă în raport cu cele aflate deja în posesia acestuia și trebuie să îndeplinească condițiile generale pentru acordarea clemenței.”

partea introductivă a alineatului (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În toate deciziile emise, la sfârșitul procedurii de investigație, în cazul în care au fost depuse cereri pentru reducerea cuantumului amenzii, Consiliul Concurenței va determina nivelul reducerii de care va beneficia întreprinderea sau asocierea de întreprinderi, raportat la amenda care i-ar fi fost aplicată în mod normal:”

69. Articolul 90:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Orice întreprindere sau asociere de întreprinderi care dorește aplicarea politicii de clemență trebuie să se adreseze Consiliului Concurenței.”

alineatul (2) litera a) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:

„- asigură disponibilitatea directorilor, managerilor și a altor angajați pentru interviuare la Consiliul Concurenței și depune eforturi rezonabile pentru asigurarea disponibilității foștilor directori, manageri și altor angajați pentru interviuare.”

alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) a încetat implicarea în presupusul acord cel târziu imediat după depunerea cererii de clemență, cerere de acordare a numărului de ordine sau a cererii oficiale, cu excepția cazului în care, pentru a asigura integritatea investigațiilor sau inspecțiilor, Consiliul Concurenței solicită altfel.”

alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) nu a dezvăluit intenția sa de depunere a unei cereri pentru clemență sau elemente ale cererii, altele decât cele depuse la oricare autoritate de concurență din țări terțe.”

70. Articolul 91 alineatul (6) se completează la sfârșit cu următoarele cuvinte:

„, indiferent dacă cererea pentru imunitate este prezentată formal sau prin solicitarea unui număr de ordine.”

71. Articolul 92, la alineatul (5), cuvântul „clemență” se substituie cu cuvântul „reducere”.

72. Legea se completează cu articolul 92¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 92¹.** Solicitarea unui număr de ordine

(1) Un participant la acord poate contacta Consiliul Concurenței, manifestându-și voința de a depune o cerere pentru clemență. În acest sens, întreprinderea sau asocierea de întreprinderi poate solicita acordarea unui număr de ordine, pentru a furniza informațiile prevăzute de prezenta secțiune, cu scopul de a-și asigura prioritatea în ceea ce privește ordinea de înregistrare a cererilor de clemență. Întreprinderea va justifica cererea sa de obținere a unui număr de ordine.

(2) Consiliul Concurenței poate acorda numărul de ordine pe o perioadă care va fi specificată de la caz la caz, dar nu mai puțin de 10 zile lucrătoare, pentru a permite colectarea informațiilor și a elementelor probatorii necesare.

(3) Pentru a putea obține un număr de ordine, întreprinderea trebuie să furnizeze autorității de concurență informații referitoare la numele și adresa sa, părțile la presupusa înțelegere, produsele/serviciile și teritoriile afectate, tipul înțelegerii, durata estimată a încălcării, precum și o scurtă descriere a modalității de funcționare a presupusei înțelegeri. Întreprinderea trebuie, de asemenea, să informeze Consiliul Concurenței cu privire la cererile pentru clemență adresate sau pe care intenționează să le adreseze altor autorități de concurență cu privire la presupusa înțelegere.

(4) Întreprinderile care beneficiază de un număr de ordine nu pot să își completeze solicitarea prin înaintarea unei cereri formale sub formă ipotetică.

(5) Dacă întreprinderea își completează cererea în termenul stabilit de către Consiliul Concurenței, se va considera că informațiile și elementele probatorii furnizate au fost transmise la data depunerii cererii inițiale.

(6) În situația în care solicitarea nu este completată în termenul stabilit, Consiliul Concurenței o va respinge. În cazul în care întreprinderea sau asocierea de întreprinderi va reveni și va solicita din nou clemență, iar aceasta nu a fost încă acordată condiționat, aceasta nu va mai avea posibilitatea să recurgă la sistemul numărului de ordine sau la cererea formală sub forma ipotetică. Întreprinderea va putea înainta Consiliului Concurenței doar o cerere formală prin care să furnizeze imediat toate informațiile și elementele probatorii de care dispune în legătură cu presupusa încălcare a legii.”

Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prevederile prezentei legi intră în vigoare în termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 69 alin. (3), art. 72 alin (3), art. 72¹ și art. 72², care se pun în aplicare în termen de 3 ani de la data publicării prezentei legi

(2) Prevederile prezentei legi ce se referă la atribuțiile Consiliului Concurenței în domeniul de reglementare a transportului feroviar intră în vigoare odată cu prevederile Codului transportului feroviar nr. 19/2022.

(3) Plângerile și cauzele ale căror proceduri de examinare de către Consiliul Concurenței nu s-au finalizat până la data intrării în vigoare a prezentei legi se examinează conform normelor de procedură prevăzute de prezenta lege și normelor materiale, inclusiv celor privind răspunderea pentru încălcarea legislației concurențiale, prevăzute de legea în vigoare la data comiterii încălcării.

(4) Guvernul și Consiliul Concurenței, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

**Notă informativă
la proiectul de lege
pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 sunt Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, de comun cu Consiliul Concurenței, cu sprijinul din partea Băncii Mondiale acordat prin intermediul proiectului Ameliorarea Competitivității. Totodată, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în temeiul pct. 40 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, înaintează proiectul spre examinare în Guvern, în calitate de autoritate care are în competența sa realizarea politicii de stat în domeniile de activitate conexe chestiunilor care fac obiectul proiectului respectiv.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Concurența loială este un factor de bază al economiei naționale, iar statul trebuie să asigure protecția concurenței loiale, prevederi care sunt consfințite în Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu Art. 335 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, fiecare parte menține pe teritoriul său o legislație cuprinzătoare în materie de concurență care abordează în mod eficace acordurile anticoncurențiale, practicile concertate și comportamentul anticoncurențial unilateral al întreprinderilor cu putere dominantă pe piață și asigură un control eficace al concentrărilor între întreprinderi.

Concomitent, în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară-candidat pentru aderare la Uniunea Europeană și Programului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, în vederea realizării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, și anume, de a menține și armoniza cadrul normativ național, în vederea asigurării liberei concurențe pentru întreprinderi, a fost inițiat procesul de transpunere la nivel de cadru normativ național a Directivei (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 11/3 din 14.1.2019.

Subsecvent, acțiunea de elaborare a propunerilor de modificare a Legii concurenței nr. 183/2012 este necesară pentru reformarea și asigurarea independenței operaționale a Consiliului Concurenței, inclusiv pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor conferite de lege la investigarea și asigurarea respectării principiilor generale ale dreptului Uniunii Europene în materie de concurență și a Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totodată, aceasta reprezintă una dintre acțiunile prioritare ale Guvernului, inclusă în Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28 din 16 februarie 2023, Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 și Planul de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană și alinierea la legislația UE.

Respectiv, propunerile din proiectul de lege privind modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 urmăresc scopul ajustării cadrului legal în domeniul concurenței și a mecanismelor de desfășurare a procedurilor de examinare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației concurențiale, astfel încât să fie asigurată eficiența instituției și randamentul maxim în domeniile specifice de activitate ale Consiliului Concurenței.

După o perioadă de peste 10 ani de la adoptarea Legii concurenței nr. 183/2012, luând în considerare practica judiciară națională, cea internațională, modificările survenite în legislația administrativă, dar și procesul profund de transformare digitală a proceselor administrative ce are loc în instituțiile de stat, se impune modificarea parțială a procedurilor de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, astfel încât Consiliul Concurenței să dispună de instrumente adecvate în acest sens, dar și a altor legi aplicarea cărora este în strânsă legătură cu asigurarea garanției fundamentale de independență a autorității de concurență, resurse financiare, umane, tehnice și tehnologice adecvate și necesare pentru exercitarea competenței în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi întru asigurarea faptului că nu se ajunge la un rezultat diferit.

În acest sens, pornind de la necesitatea contracarării paradisurilor pentru practicile anticoncurențiale, de la noile atribuții ale Consiliului Concurenței în materia publicității comerciale, cele de reglementare a traficului feroviar, precum și a practicilor comerciale neloiale, pentru îmbunătățirea activității instituției și ajustării prevederilor cadrului normativ spre modificare se propune modificarea Legii concurenței nr. 183/2012.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de lege transpune art. 101 – 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016 și transpune parțial Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 14 ianuarie 2019.

La elaborarea proiectului de lege s-a ținut cont de bunele practici și cadrul normativ în domeniul concurenței al Uniunii Europene și al statelor membre ale UE, precum: România, Germania, Lituania, Croația, Polonia, Ungaria și altele.

Tabelul de concordanță și Declarația de compatibilitate elaborată de către Centrul de Armonizare a Legislației se anexează la proiect.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Art. I. vizează modificări la Legea concurenței nr.183/2012.

Articolul 3 se completează cu trei alineate noi (6), (7) și (8), în care se prevede, cu titlu de principiu, că autoritatea de concurență în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței în temeiul legii, inclusiv în cadrul procedurilor de investigare, va garanta întreprinderilor aplicarea drepturilor fundamentale, așa cum acestea sunt recunoscute de dreptul Uniunii Europene și de Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, la care Republica Moldova este parte. În același sens, se consemnează în lege, obligativitatea examinării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale într-un interval de timp rezonabil, în acord cu Articolul 3 din Directiva (UE) 2019/1, astfel cum se realizează și în practica curentă a Consiliului Concurenței. Articolul 3 a fost completat cu prevederi prin care se impune interpretarea noțiunilor din lege în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.

Articolul 4 a fost dat în nouă redacție, fiind completat cu definiții prevăzute la art. 2 din Directiva (UE) 2019/1 (*ex. cartel, program de clemență, imunitate la amenzi, reducerea amenzilor, clemență, declarație de clemență, propunere de încheiere a unei tranzacții*) și alte noțiuni specifice/aplicabile domeniului concurenței (*ex. unitate economică unică, legislație concurențială, obstrucționarea inspecției, drepturi speciale*), acestea regăsindu-și aplicabilitatea pe larg în jurisprudența europeană.

Totodată, au fost excluse noțiunile *preț de ruinare și inspecție* întrucât au fost clarificate în textul propus la art. 11 alin. (2) și art. 56.

Modificarea textului articolului 5 din Legea în vigoare privind acordurile anticoncurențiale interzise este necesară pentru a asigura o convergență deplină cu prevederile Art. 101 din TFUE. Eliminarea literei e) din Legea nr. 183/2012 nu are ca efect dezincriminarea încălcărilor săvârșite prin acordurile vizate de aceste prevederi, întrucât se regăsesc în substanța celorlalte tipuri de acorduri, enumerate la litera a) – f) din proiect. În plus, aceste acorduri sunt prezentate cu titlu exemplificativ și nu exhaustiv, iar orice alt tip de acord care îndeplinește condițiile de interdicție, fiind contrar legii, pe cale de consecință, este pasibil de a fi sancționat.

Concomitent, modificarea articolului 5 din redacția Legii în vigoare atrage necesitatea corelării prevederilor articolului 6. Noutatea legislativă ce se propune a fi implementată constă în interzicerea expresă, prin Lege, a beneficierii de exceptări pentru acordurile anticoncurențiale manifestate prin înțelegeri de cartel.

În ceea ce ține de abuzul de poziție dominantă, alineatul (1) al articolului 11 este formulat în acord cu preambulul Art.102 din Tratat, asigurându-se convergența cu acesta, iar modificarea alin. (5) este necesară pentru a asigura corelarea cu noul alineat (1) al articolului 11.

Proiectul inițial conținea preluarea practicii statelor membre ale Uniunii Europene, cum ar fi România, Germania, Estonia, Lituania, Slovenia, Polonia, în sensul micșorării de la „50%” la „40%”, a cotei/cotelor cumulate pe piața relevantă. Se prezuma, că micșorarea cotei ar putea contribui la realizarea unei economii de resurse, prin reducerea duratei și costurilor aferente realizării unei investigații și implicit la eficientizarea activității Consiliului Concurenței. Urmare consultărilor cu mediul de afaceri, această normă a fost exclusă din proiect (a se vedea Sinteza obiecțiilor și propunerilor).

În ceea ce privește întreprinderile investite cu drepturi exclusive sau cu drepturi speciale, se impune modificarea alineatului (5) al articolului 10 din forma în vigoare, în sensul instituirii unei prezumții relative privind deținerea unei poziții dominante de către întreprinderile aflate pe o anumită piață relevantă, prezumție care poate fi răsturnată de către întreprinderile respective.

Referitor la textul articolului 12 din forma în vigoare a Legii, în partea ce ține de acțiunile sau inacțiunile autorităților publice de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței, proiectul vine cu specificarea autorităților care pot cădea sub incidența normei asigurând convergența cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018.

Redacția propusă a legii va elimina orice posibilă eludare a interdicției prevăzute de Legea concurenței de către anumite autorități publice.

Având în vedere scopul de armonizare a legislației naționale cu cadrul normativ al Uniunii Europene și implementarea bunelor practici ale statelor membre ale Uniunii Europene, proiectul vine cu mai multe amendamente referitoare la reglementarea operațiunilor de concentrări economice.

Rezultând din realitatea economică actuală a Republicii Moldova și experiența unor state membre ale Uniunii Europene (*România, Estonia, Slovenia, Slovacia, Italia, Macedonia, ș.a*) în domeniul fixării pragurilor de notificare a operațiunilor de concentrare economică, cât și valoarea comparativă a Produsului Intern Brut al Republicii Moldova pentru perioada anilor 2011-2021, proiectul vine cu propunerea de majorare a cuantumului cifrei de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate în operațiune, înregistrată în anul anterior operațiunii de la 25.000.000 lei, după cum prevede redacția actuală a Legii concurenței, la valoarea cifrei de afaceri ce va depăși 50.000.000 lei, înregistrată în anul anterior operațiunii.

Tot la acest capitol, pentru eficientizarea activității instituției și având la bază raționamentul expus *supra*, pentru a fi incidentă obligativitatea notificării operațiunii de concentrare economică Consiliului Concurenței, proiectul își propune majorarea cifrei totale de afaceri ce urmează a fi realizată de către fiecare întreprindere în parte de la 10.000.000 lei, după cum prevede redacția actuală a Legii concurenței, la 20.000.000 lei.

Subsecvent, în eventualitatea acceptării propunerilor menționate *supra*, este oportună ajustarea plafonului maxim al taxei de examinare a notificării percepută de către Consiliul Concurenței pentru evaluarea concentrării economice prin stabilirea unui cuantum în mărime de 0,1% din cifra totală de afaceri realizată cumulativ pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderile implicate în concentrarea economică, calculate pe baza cifrei totale de afaceri realizată în anul anterior notificării operațiunii de concentrare economică, dar al cărei maxim nu va depăși 150 000 lei (la moment este 75 000 lei).

Tabel nr. 1 Valoarea comparativă a Produsului Intern Brut al Republicii Moldova pentru perioada anilor 2011-2021

Anul	PIB (US) datele Băncii Mondiale	Curs mediu BNM	Pragul pt notificare (us \$)	% prag de notificare din PIB (US \$)	PIB (lei)	Pragul pt notificare (lei)	% prag de notificare din PIB (lei)
2011	8414360656,2963		852006,48	0,01013%	98772814000	10000000	0,01012%

		11,737 0	2130016,19	0,02531%		25000000	0,02531%
2012	8709165249,2693	12,112 2	825613,84	0,00948%	10548018400 0	10000000	0,00948%
			2064034,61	0,02370%		25000000	0,02370%
2013	9496684701,4333	12,590 7	794237,02	0,00836%	11953287100 0	10000000	0,00837%
			1985592,54	0,02091%		25000000	0,02091%
2014	9510219299,4956	14,038 8	712311,59	0,00749%	13348163400 0	10000000	0,00749%
			1780778,98	0,01872%		25000000	0,01873%
2015	7745231660,3343	18,816 1	531459,76	0,00686%	14575364200 0	10000000	0,00686%
			1328649,40	0,01715%		25000000	0,01715%
2016	8071480540,8607	19,923 8	501912,29	0,00622%	16081456400 0	10000000	0,00622%
			1254780,71	0,01555%		25000000	0,01555%
2017	9669759987,0263	18,490 2	540827,03	0,00559%	17888089000 0	10000000	0,00559%
			1352067,58	0,01398%		25000000	0,01398%
2018	11456728401,306 9	16,803 1	595128,28	0,00519%	19250855300 0	10000000	0,00519%
			1487820,70	0,01299%		25000000	0,01299%
2019	11970233939,880 8	17,575 1	568986,81	0,00475%	21037805900 0	10000000	0,00475%
			1422467,01	0,01188%		25000000	0,01188%
2020	11915547262,656 1	17,320 1	577363,87	0,00485%	20543229800 0	10000000	0,00487%
			1443409,68	0,01211%		25000000	0,01217%
2021	13590243518,716 2	17,797 4	561879,83	0,00413%	24187100000 0	10000000	0,00413%
			1404699,56	0,01034%		25000000	0,01034%

Pe lângă aceasta, ajustarea pragurilor de notificare prevăzute de articolul 22 alineatul (1) al Legii concurenței are la bază dezvoltarea economiei naționale din momentul intrării în vigoare a Legii concurenței - 11.07.2012, respectiv, stabilirea pragului de 10 milioane lei pentru fiecare întreprindere implicată în operațiunea de concentrare economică și cifra de afaceri care depășește 25 de milioane lei, realizată cumulativ de întreprinderile implicate, raportat la nivelul Produsului Intern Brut al Republicii Moldova pentru anul 2012, care a constituit 105 miliarde lei. La etapa actuală, PIB-ul țării s-a dublat în comparație cu anul 2012, și a constituit în anul 2021, 241 miliarde lei. Acest aspect are legătură direct cu activitatea Consiliului Concurenței ceea ce impune ajustarea pragurilor de notificare a operațiunilor de concentrare economică (dublarea acestora ținând cont de faptul că PIB-ul indică o valoare dublă) la situația reală, actuală din economia națională.

Concomitent, dublarea pragurilor de notificare, respectiv 20 milioane lei pentru cifra de afaceri a întreprinderii și 50 milioane lei pentru cifra de afaceri a întreprinderilor implicate în operațiunea de concentrare economică, elimină obligația de notificare a întreprinderilor micro, care potrivit art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei.

Ajustarea pragurilor de notificare a operațiunilor de concentrare economică prevăzute de art. 22 alin. (1) din Legea concurenței se mai propune având ca bază de calcul și datele Biroului Național de Statistică (BNS), conform cărora indicele prețului de consum în perioada ianuarie 2012 - ianuarie 2023 a crescut cu 232,26%, prețurile medii de consum crescând cu circa 2,3 ori. Totodată, rata inflației în perioada ianuarie 2012 - ianuarie 2023 a constituit 132,26%. Astfel potrivit aceleiași surse, mărfurile în valoare de 75000 de la începutul lunii ianuarie 2012 au valorat 174198,2 lei la sfârșitul lunii ianuarie 2023. (<https://statbank.statistica.md/pxweb/application/calculatoripc/>)

Totodată, este de menționat că la aprobarea Legii concurenței nr 183/2012 și stabilirea pragurilor de notificare prevăzute de art. 22 alin. (1) al Legii concurenței nr 183/2012 și taxe de examinare a notificării privind concentrarea economică atât în anul 2012 cât și în cadrul ajustării pragurilor de notificare prevăzute de art. 22 alin. (1) al Legii concurenței nr 183/2012 și a taxei de examinare a notificării privind concentrarea economică sa ținut cont de practicile internaționale în materia de concentrări economice.

Un alt aspect ce vizează activitatea practică a autorității de concurență din Republica Moldova, ține de apariția multiplelor situații în care nenotificarea operațiunii de concentrare economică este comisă de către persoana fizică, care la rândul său deține controlul în cadrul întreprinderii/asocierii de întreprinderi. Prin urmare, sunt întâmpinate dificultăți la calcularea cifrei totale de afaceri și sancționarea încălcărilor legislației concurențiale comise de către persoane fizice, ori în redacția actuală articolul 24 al Legii concurenței nu oferă o claritate absolută în acest domeniu sensibil. De remarcat că, cifra totală de afaceri calculată potrivit articolului 24 este direct proporțională cu valoarea sancțiunii pecuniare ce urmează a fi aplicată și achitată de către întreprindere.

În acest context, se propune următorul cuprins al prevederilor articolului 67 alineat (3): *„Pentru determinarea nivelului de bază al amenzii, ca bază de calcul se ia în considerare cifra de afaceri mondială totală realizată de întreprindere sau asocierea de întreprinderi în anul anterior sancționării”*.

Modificările propuse vor asigura individualizarea, calcularea și aplicarea corectă a sancțiunilor pentru încălcările legislației concurențiale în domeniul concentrărilor economice.

Totodată, proiectul face claritate în partea ce ține de restituirea mijloacelor bănești achitate pentru examinarea notificării în situațiile în care întreprinderile implicate renunță la operațiunea notificată, proiectul transpunând garanția restituirii în termen de 30 de zile calendaristice a mijloacelor bănești achitate pentru examinarea notificării.

Având la bază inclusiv posibilitatea de restituire a taxei de stat persoanelor/întreprinderilor care au înaintat Consiliului Concurenței o notificare cu privire la o operațiune de concentrare economică, care nu cade sub incidența legii sau în cazul în care partea renunță la concentrare, este imperios necesar ca soldul contului trezorerial al Consiliului Concurenței destinat acumulării și păstrării taxei de examinare a notificării privind concentrarea economică să treacă în contul veniturilor, iar la sfârșit de an să rămână în gestiunea Consiliului Concurenței pentru perioada următoare, ori doar în acest mod va fi asigurată acoperirea financiară și posibilitatea reală de restituire către deponenții notificării a taxei de examinare a notificării privind concentrarea economică.

Astfel, modificarea articolului 27 presupune că persoanele sau întreprinderile care depun o notificare de concentrare economică la Consiliul Concurenței sunt obligate să plătească taxa de examinare care, drept urmare a adoptării a unei decizii de către Plenul Consiliului Concurenței, în temeiul articolului 25 din Lege, constituie venit al Consiliului Concurenței și este trecută în contul veniturilor anului curent. Modificarea este propusă pentru asigurarea financiară a Consiliului Concurenței, în contextul prevederilor Directivei nr.1/2019, care stabilește că pentru a fi pe deplin eficace, autoritățile naționale de concurență trebuie să fie asigurate cu resurse financiare, umane, tehnice și tehnologice adecvate. Aceste modificări

vor contribui inclusiv la asigurarea predictibilității și clarității normei sub aspectul ce vizează sursele de venit ale Consiliului Concurenței. Un sistem similar, în care taxele de examinare ale concentrărilor economice formează o parte din bugetul unei autorități de concurență este implementat în mai multe țări ale UE precum: Germania, Lituania și altele.

Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul pieței relevante. Astfel, proiectul propus vine cu completări ale articolului 28 alineatul (2) din Legea, prin introducerea unui criteriu de evaluare la determinarea pieței relevante și anume: *d) evaluarea compatibilității cu mediul concurențial normal al ajutorului de stat.*

Articolul 28 alineatul (9) și articolul 31 alineatul (4) clarifică aplicarea normelor de concurență pentru scenariile în care acordurile anticoncurențiale sunt realizate în cadrul unei proceduri de licitație publică sau orice altă formă de concurs de oferte. În astfel de cazuri, normele standard privind definirea pieței nu trebuie să se aplice din cauza posibilității limitate de a concura pentru o anumită ofertă, respectiv în aceste cazuri obiectul procedurilor de achiziție va fi considerat ca piața relevantă a produsului, fiind considerate încălcări prin obiect.

Asigurarea independenței Consiliului Concurenței în exercitarea competențelor sale prevăzute de Legea concurenței este absolut necesară pentru aplicarea eficientă a normelor de concurență, așa cum stabilește Directiva nr. 1/2019.

În acest scop, pentru a se asigura independența operațională a autorității de concurență, în acord cu ceea ce impune Directiva, se prevede în mod expres în lege eliminarea oricărei posibile intervenții externe, intervenții politice sau intervenții de orice altă natură, ce ar putea pune sub semnul îndoielii imparțialitatea Consiliului Concurenței în adoptarea deciziilor ce țin de competența sa. Astfel, independența autorității de concurență trebuie să fie veritabilă și efectivă atât în raport cu actorii economici, politici și orice alți actori.

Având în vedere că independența Consiliului Concurenței trebuie să fie efectivă și verificabilă, la articolul 33 alineatul (5) și (6) din proiect se prevede, în acord cu prevederile Directivei, faptul că informațiile privind destituirea și numirea unor membri ai Plenului, precum și volumul resurselor alocate, comparativ cu anii anteriori, trebuie să facă obiectul raportului privind activitatea Consiliului Concurenței, elaborat de autoritatea de concurență și prezentat Parlamentului, în temeiul articolului 33 din Legea concurenței, astfel cum se propune a fi modificat.

În același sens, independența Consiliului Concurenței este asigurată prin eliminarea oricărei instrucțiuni venite din mediul public sau privat, indiferent de autoritatea publică sau entitatea privată implicată. Singura excepție de la această regulă pe care o permite Directiva este posibilitatea Guvernului de a adopta anumite norme de politică generală, cu condiția ca aceste norme să nu dispună asupra investigațiilor sectoriale sau asupra altor proceduri specifice de aplicare a Legii concurenței de către Consiliul Concurenței. Prin urmare, prin proiect se propune completarea corespunzătoare a alineatelor (4) și (5) ale articolului 33 din Legea concurenței.

Pentru a se asigura independența autorității de concurență, este necesar ca membrii Plenului și personalul autorității să acționeze cu integritate și să se abțină de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor, fiind necesar ca aceștia să nu desfășoare, în

timpul contractului lor de muncă sau al mandatului lor, precum și pe o perioadă rezonabilă după încetarea acestora, orice acțiune incompatibilă, indiferent dacă este remunerată sau nu. Atunci când este necesar să se asigure imparțialitatea investigației și a procesului decizional, persoana care ia decizii, precum și rudele sale apropiate, ar trebui să nu aibă vreun interes în nicio întreprindere sau organizație care face obiectul unei proceduri privind aplicarea regulilor de concurență la care participă, dacă acest lucru are potențialul de a le compromite imparțialitatea într-un anumit caz, fiind necesar să se abțină de la implicarea în cazul respectiv. Prin urmare, în scopul evitării conflictului de interese, în mod exclusiv, se introduce excepția de la obligația membrilor Plenului Consiliului Concurenței de a-și exprima votul, sub forma abținerii de la participarea la adoptarea deciziei în care ar avea un interes, conform propunerii de modificare a prevederilor articolului 38 alineatul (1), articolul 42 alineatul (12) și articolul 45 alineatul (5) din Lege. Concomitent, proiectul de lege prevede posibilitatea formulării de către membrii Plenului a unei opinii separate care se anexează la actul administrativ adoptat.

Regimul juridic al conflictului de interese aplicabil membrilor Plenului și personalului autorității de concurență este prevăzut expres de Legea concurenței, potrivit prevederilor articolului 38 alineatul (3) din proiect.

În temeiul prevederilor Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022, Legii cu privire la comerțul interior nr. 231/2010 și ale Codului transportului feroviar nr. 19/2022, Consiliului Concurenței i-au fost stabilite atribuții noi, care au fost incluse la articolul 39 literele f), g) și h) din proiectul de lege.

În vederea utilizării raționale a resurselor de care dispune, pentru a se putea concentra pe prevenirea și încetarea comportamentelor anticoncurențiale care denaturează concurența, Consiliul Concurenței va obține un nou instrument care îi va permite să stabilească diferite grade de prioritate pentru cazurile pe care urmează să le investigheze, în funcție de oportunitate, potențialul impact asupra concurenței, de interesul public sau de importanța strategică a sectorului economic vizat. Criteriile și gradele de prioritate se vor stabili de către Președintele Consiliului Concurenței, care în anumite împrejurări poate să decidă că anumite cazuri nu constituie o prioritate în ceea ce privește analizarea acestora.

Un alt element esențial de natură să contribuie la asigurarea independenței autorității de concurență este reprezentat de resursele de care va dispune aceasta pentru a-și exercita competențele prevăzute de lege. Astfel, asigurarea autorității de concurență cu resurse materiale și mijloace financiare suficiente, personal calificat în măsură să efectueze evaluări juridice și economice complexe, la un nivel superior, expertiză tehnică și tehnologică și echipamente, inclusiv din domeniul tehnologiei informaționale în mod indubitabil vor contribui la îndeplinirea eficientă a sarcinilor autorității naționale de concurență.

Pentru ca autoritatea de concurență să dispună de resurse suficiente, așa cum sunt prevăzute de Directiva 1/2019, este necesar ca Guvernul să asigure toate resursele financiare astfel cum acestea sunt stabilite în bugetul solicitat de Consiliul Concurenței. În scopul asigurării resurselor financiare suficiente, prin modificarea prevederilor articolului 36 din forma în vigoare a legii, ar putea fi luate în considerare diverse mijloace de finanțare prevăzute de legislație, cum ar fi finanțarea din alte surse decât bugetul de stat, respectiv din

taxa de examinare a notificărilor privind concentrările economice și încasări din serviciile prestate contra plată sau alte venituri.

Independența financiară a Consiliului Concurenței este necesar să fie dublată de o independență bugetară, care să permită autorității să dispună cheltuirea bugetului propriu în acord și în măsura necesară îndeplinirii obiectivelor sale stabilite pentru anul bugetar respectiv, în funcție de prioritățile pe care și le-a stabilit autoritatea. Această independență bugetară nu aduce atingere normelor și procedurilor bugetare naționale.

Din punct de vedere al competențelor autorității de concurență în aplicarea regulilor de concurență, Legea concurenței nr. 183/2012 este pusă în deplină concordanță cu prevederile Directivei 1/2019 în ceea ce privește acceptarea de angajamente, impunerea de măsuri interimare, competențele de inspecție și cele de constatare a unei încălcări.

Prin modificarea adusă articolului 47, cu titlu de noutate, se stabilește termenul și modalitatea de contestare a actelor administrative adoptate de către Consiliul Concurenței. În scopul reducerii termenului îndelungat de examinare a contestațiilor de către instanțele de judecată (*în anumite cazuri 6-7 ani*) și asigurarea posibilităților reale de a stopa în termeni cât mai proximi încălcarea Legii concurenței, se propune competența Curții de Apel Chișinău de a examina contestațiile depuse împotriva actelor administrative emise de către Plenul Consiliului Concurenței, cu remarca că intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea actelor administrative contestate.

În acord cu cerințele Directivei, analiza legalității, inclusiv a proporționalității, măsurilor interimare va face obiectul unor proceduri judiciare accelerate, termenele de formulare a acțiunilor pe fond și în calea de atac fiind mai reduse decât cele aplicabile potrivit dreptului comun în materie de contencios administrativ. În aceste condiții, se prevede la articolul 47 alineatul (3), astfel cum a fost modificat, faptul că deciziile adoptate de Consiliul Concurenței în aplicarea prevederilor articolului 57² pot fi atacate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile. Totodată, menționăm faptul că instanțele de judecată, pornind de la esența și scopul măsurilor interimare, urmează să soluționeze cauzele în procedură accelerată.

Contestarea ordinelor prin care se dispune efectuarea inspecțiilor la sediile întreprinderilor, prevăzute la articolul 56 alineatul (3) din Legea concurenței și eventual suspendarea executării ordinului, poate duce la tergiversarea neîntemeiată a inspecției și respectiv la distrugerea probelor ce se pot afla la locul unde se efectuează inspecția. În condițiile în care în privința ordinelor de inspecție Legea în vigoare nu oferă reglementări exprese, pericolele menționate *supra* persistă, respectiv articolul 47 alineatul (5) din proiectul de lege vine cu clarificări la acest capitol.

În altă ordine de idei, în privința angajamentelor, se propune o reglementare distinctă, prin noul articol - 57¹, a acestei instituții și a procedurii aferente, ce include și consultarea publică a terților cu privire la angajamentele propuse de întreprinderile subiect al investigației, procedură detaliată expres în lege în scopul clarificării actelor ce vor fi adoptate de Consiliul Concurenței. Cu titlu de noutate, se prevede că angajamentele pot fi asumate atât de întreprinderi, cât și de asocierile de întreprinderi. De asemenea, se menționează expres, la nivel de lege, faptul că în cazul în care Consiliul Concurenței constată că angajamentele nu îndeplinesc condițiile de a fi suficiente pentru protecția concurenței și de

a înlătura situația care a determinat inițierea investigației, autoritatea va informa întreprinderile sau asocierile de întreprinderi cu privire la motivele pentru care angajamentele nu au fost acceptate și va continua procedura de investigație.

Referitor la măsurile interimare pe care le poate impune autoritatea de concurență, reglementarea este pusă în concordanță cu prevederile Articolului 11 din Directivă, forma actuală a legii nefiind în acord cu această abordare. În noul articol 57² sunt menționate în mod corespunzător cerințele adoptării măsurilor interimare, care nu se regăsesc în varianta în vigoare a Legii, procedura administrativă urmată de Consiliul Concurenței, precum și durata pe care pot fi impuse aceste măsuri.

Modificarea articolului 52 alineatele (7) și (8) este determinată de noile provocări ale economiei digitale, respectiv urmează a fi prevăzut în Lege că, informațiile obținute legal de angajații Consiliului Concurenței pot fi utilizate ca probe indiferent de originea și forma acestora, precum și de suportul de stocare (*cum ar fi laptopuri, telefoane mobile, alte dispozitive mobile sau stocate în cloud*). Modificarea este necesară pentru a pune în aplicare dispozițiile articolului 32 din Directivă, care stipulează în mod expres o astfel de cerință.

Noul alineat (9) din articolul 52 prevede că, în realizarea atribuțiilor prevăzute de lege, Consiliul Concurenței poate utiliza în calitate de probe informațiile și documentele colectate de către alte autorități publice, organele de urmărire penală și de către subiecții care efectuează activitatea specială de investigații, inclusiv informațiile obținute de la terți și de la autoritățile de concurență din alte state. Propunerea este în conformitate cu prevederile Capitolului VIII al Directivei ce vizează cooperarea dintre autoritățile de concurență în materie de asistență reciprocă și cu recomandările Ghidului Rețelei Internaționale de Concurență (ICN) pentru cooperarea internațională în domeniul fuziunilor.

În scopul eficientizării procedurilor de examinare preliminară și celor de investigație desfășurate de Consiliul Concurenței, prin proiectul de lege se propune înlăturarea carențelor existente și completarea Legii concurenței cu prevederi referitoare la conexarea și separarea/disjungerea procedurilor de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, realizate atât la faza de examinare a plângerilor de către autoritatea de concurență, dar și la faza desfășurării procedurilor de investigație.

În mod evident, posibilitatea de conexare și separare/disjungere trebuie să vizeze și procedura de investigație, prin urmare, proiectul de lege reglementează aplicarea acestui mecanism procedural și în cadrul procedurii de investigație.

Cu referire la solicitările de informații, în proiectul de modificare a Legii concurenței se propune modificarea articolului 54 din forma în vigoare pentru a asigura preluarea articolului 8 din Directivă, potrivit căruia autoritățile de concurență au dreptul de a le fi furnizate, la solicitarea lor, toate documentele/informațiile accesibile de la orice întreprindere, asocierie de întreprinderi, persoană fizică, organ de ocrotire a normelor de drept și autoritate publică, în măsura în care acestea dețin informații relevante pentru analiza Consiliului Concurenței, indiferent dacă persoanele respective sunt sau nu vizate de procedura derulată de autoritatea de concurență, fără a i se putea invoca necesitatea de protecție secretului de stat, secretului urmăririi penale, secretului bancar, secretului comercial, secretului fiscal, secretului profesional sau protecția informației statistice și date cu caracter personal și altor informații confidențiale.

Informațiile solicitate trebuie să fie proporționale, acest aspect urmând a fi apreciat de la caz la caz. Prin intermediul unei solicitări de informații întreprinderile și asocierile de întreprinderi nu trebuie să fie obligate să fie impuse să recunoască faptul că au comis o încălcare, fiindu-le garantat dreptul de a nu se autoincrimina.

Cu privire la un alt instrument de investigație de care dispune autoritatea de concurență, *interviul*, cu titlu de noutate se prevede desfășurarea interviului obligatoriu, în sensul reglementării dreptului Consiliului Concurenței de a convoca la interviu orice reprezentant împuternicit al întreprinderii, asocierii de întreprinderi, orice reprezentat legal al autorității publice, precum și orice persoană fizică, în cazul în care un astfel de reprezentant sau o astfel de persoană ar putea deține informații relevante obiectului cauzei. Interviul reprezintă un instrument util pentru a colecta dovezi și de natură să contribuie la evaluarea valorii probante a informațiilor colectate. În acord cu prevederile Directivei, prezența la interviu nu mai presupune consimțământul persoanei vizate, ci dreptul autorității de concurență de a convoca în scopul interviului orice reprezentant al unei întreprinderi sau al unei asocieri de întreprinderi, orice reprezentant al altor persoane juridice și orice persoană fizică care poate deține informații relevante pentru aplicarea regulilor de concurență.

Modificarea articolului 56 din forma în vigoare, este necesară pentru a se reglementa expres faptul că autoritatea de concurență poate face inspecții la orice întreprinderi, asocieri de întreprinderi și inclusiv la autorități ale administrației publice. Această modificare este necesară pentru a se asigura conformitatea legii cu Directiva, care prevede, în cadrul considerentului 32, dreptul autorităților naționale administrative de concurență ce efectuează inspecții de a avea acces la informații care se află la dispoziția întreprinderii sau asocierii de întreprinderi sau a persoanei care face obiectul inspecției și care au legătură cu întreprinderea sau asocierea de întreprinderi care face obiectul investigației.

Totodată, se detaliază condițiile de desfășurare a inspecțiilor, durata și intervalul orar, care, față de forma în vigoare, va fi extins: de la ora 08.00 până la ora 18:00, precum și modalitatea de comunicare/afișare, după caz, a ordinului de inspecție și a delegației semnate de Președintele Consiliului Concurenței. Este necesară reglementarea modului în care se face comunicarea actelor de inspecție către persoanele vizate, astfel încât inspecția să poată începe sau să fie considerată începută, pentru a se putea stabili dacă întreprinderea sau asocierea de întreprinderi colaborează cu autoritatea sau obstrucționează respectiva inspecție, fiind supusă prin urmare sancțiunilor prevăzute de lege.

Textul propus de proiect reglementează și condițiile în care se efectuează comunicarea procesului-verbal privind desfășurarea inspecției. În același timp, textul propus stabilește regimul juridic al informațiilor ce pot fi considerate ca fiind acoperite de privilegiul legal și condițiile în care acestea pot fi protejate în cadrul inspecțiilor desfășurate de autoritatea de concurență. Deși este reglementată în lege cu titlu general, protecția comunicărilor dintre întreprinderi și avocatul independent (*legal professional privilege*), ca singură excepție de la exercitarea puterilor de inspecție ale autorității de concurență, nu beneficiază de o procedură detaliată de aplicare, ceea ce face necesară completarea acestui text. Astfel, în scopul clarificării criteriilor aplicabile în cazul *legal professional privilege*, în acord cu jurisprudența europeană, se introduce în acest text procedura de urmat, inclusiv cerința ca această protecție să fie recunoscută doar în relația întreprinderii cu un avocat.

Drepturile și obligațiile Consiliului Concurenței în cadrul inspecțiilor sunt prevăzute la articolul 56¹, fiind puse în acord cu prevederile Directivei, în mod special, pentru a asigura, în cursul inspecției, accesul la informațiile accesibile care se găsesc în mediul digital. Detalierea drepturilor de inspecție, astfel cum apar în considerentele (30) și (32) din Directivă, respectiv prevederea expresă a accesului inclusiv la date/informații obținute prin utilizarea tehnicii specializate, indiferent de suportul pe care sunt stocate (*cum ar fi: laptopuri, telefoane mobile, alte dispozitive mobile sau stocarea în cloud, etc.*), inclusiv competența de a examina toate formele de corespondență, respectiv mesajele electronice, indiferent dacă acestea apar ca necitite sau au fost șterse.

Pentru evitarea prelungirii nejustificate a inspecțiilor la sediile întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, se prevede posibilitatea continuării inspecției, prin căutări de informații și selectarea de copii sau extrase, la sediul autorității de concurență sau în orice alte incinte stabilite de către Consiliul Concurenței. Pentru a nu institui un standard mai înalt decât prevede Directiva, exercitarea acestor competențe de către angajații Consiliului Concurenței trebuie să fie asigurată, astfel încât să nu impună identificarea, în prealabil cu precizie, a documentelor sau informațiilor căutate, indiferent de suport.

În partea ce vizează accesul la dosar au fost propuse mai multe amendamente. Modificarea articolului 60 alineatul (2) limitează drepturile părților care fac obiectul procedurilor Consiliului Concurenței de a avea acces la observațiile altor părți la raportul de investigație. O astfel de restricție este rezonabilă, deoarece observațiile nu conțin, de obicei, dovada încălcării respective, prin urmare, dreptul la apărare al părților nu include dreptul de a contesta astfel de observații. Modificarea articolului 60 alineatul (4) prevede că părților în cauză se acordă acces la documentele primite după comunicarea raportului de investigație în etapele ulterioare ale procedurii, în cazul în care aceste documente pot constitui probe noi, indiferent dacă sunt incriminatoare sau de natură exculpatoare, referitoare la acuzații ce vizează partea respectivă în raportul de investigație. Modificarea este necesară pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a dreptului la apărare al părților. Articolul 60 alineatul (5) nou stipulează că informațiile confidențiale din dosarul cauzei vor putea fi accesate numai prin ordinul Președintelui Consiliului Concurenței, care poate fi contestat doar după emiterea deciziei privind finalizarea investigației. Propunerea este necesară pentru a stabili un temei juridic care să reglementeze procedura de acces la informații confidențiale. Noul alineat (6) din articolul 60 stabilește limite privind drepturile părților la investigație de a accesa dosarul și de a utiliza informațiile obținute ca urmare a accesului. Alineatul pune în aplicare dispozițiile articolului 31 alineatul (5) din Directivă.

Modificarea articolului 61 se referă la mai multe aspecte cu privire la modul în care poate fi permis accesul la dosar. Alineatul (3) prevede că, pentru a facilita accesul la dosar, părțile vor primi un program care conține lista detaliată a tuturor documentelor din dosar. Alineatul (4) clarifică faptul că accesul la dosar este acordat la dovezile conținute în dosar, în forma originală, cu excepția cazului în care accesul va fi acordat la versiunile neconfidențiale ale informațiilor originale sau la un rezumat, în cazul în care confidențialitatea poate fi asigurată numai prin rezumarea informațiilor relevante.

Articolul 63 a fost modificat pentru a asigura un tratament eficient al informațiilor confidențiale conținute în dosarul Consiliului Concurenței. Alineatul (2) clarifică faptul că

informațiile ar putea fi tratate ca fiind confidențiale dacă sunt transmise de terți cu privire la agenții economici implicați, în măsura în care aceștia ar putea exercita o presiune economică și comercială considerabilă asupra concurenților sau asupra partenerilor comerciali, clienților și/sau furnizorilor lor. Alineatul (4) prevede că, pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana, întreprinderea sau autoritatea publică în cauză trebuie să prezinte o cerere motivată în acest sens, iar această cerere trebuie acceptată de Consiliul Concurenței. Alineatul (6) stipulează faptul că, Consiliul Concurenței va examina temeinicia cererii de confidențialitate și va răspunde solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării cererii. Modificările propuse sunt în conformitate cu prevederile din Nota Comisiei privind regulile de acces la dosarul Comisiei, în cazurile prevăzute la Articolele 81 și 82 din Tratatul CE, Articolele 53, 54 și 57 din Acordul SEE și Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 139/2004.

Modificarea articolului 64 alineatul (4) introduce posibilitatea audierii persoanelor de la distanță, cu ajutorul dispozitivelor electronice, prin teleconferință sau videoconferință. O astfel de modificare permite desfășurarea mai eficientă a audierilor.

O altă componentă esențială în asigurarea îmbunătățirii activității Consiliului Concurenței ține de comunicare, care indubitabil, trebuie să fie eficientă și în același timp să asigure oficialitatea în raport cu părțile și persoanele interesate. Reieșind din cele menționate se propune completarea articolului 65 cu un alineat nou (4), care va face claritate în privința modului de comunicare a deciziilor și prescripțiilor Plenului Consiliului Concurenței.

Modificarea articolului 66 alineatul (4) prevede că în cazul neexecutării, în termenul stabilit, a Deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, executarea silită se realizează în condițiile prevederilor Codului administrativ.

În privința amenzilor pe care autoritatea de concurență le poate impune pentru încălcarea regulilor de concurență, în proiect se propune completarea articolului 68 referitor la încălcările procedurale și a articolului 71 referitor la încălcările de fond în sensul că sancțiunile impuse vor fi amenzi eficiente, proporționale și disuasive, astfel cum se prevede la Articolul 13 alineatul (1) și alineatul (2) din Directiva nr. 1/2019.

Având în vedere modificarea pragurilor maxime pentru încălcările procedurale și de fond, de până la 1%, respectiv 10%, se propune și modificarea intervalelor procentuale stabilite în funcție de gravitate, în cadrul procesului de individualizare a sancțiunilor, prevăzute la articolul 69 alineatul (3) și la articolul 72 alineatul (3), astfel încât criteriile gravității și duratei și modul concret de calcul al acestora prevăzute de lege să poată fi valorificate în mod corespunzător. De asemenea, în contextul individualizării amenzi pentru încălcările materiale, se detaliază ce fapte intră în categoria faptelor de gravitate mare în cazul acordurilor anticoncurențiale orizontale și a abuzului de poziție dominantă.

În vederea asigurării prevenției generale, care constă în prevenirea săvârșirii încălcărilor în domeniul concurenței și asigurării caracterului disuasiv, eficace și proporțional al amenzi, se impune majorarea nivelului de bază al amenzi aplicate pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale până la 10% din cifra totală de afaceri.

Obiectivul general al acestor propuneri de modificare a Legii concurenței, constă în ridicarea nivelului culturii concurențiale, atât a agenților economici, cât și a persoanelor

fizice, întrucât dezvoltarea mediului concurențial va determina și creșterea bunăstării consumatorilor, generând rezultate pozitive semnificative în tendința Consiliului Concurenței de a încuraja întreprinderile să își elaboreze și să implementeze programe eficiente de conformare.

În același scop, modificările propuse ar putea deschide calea pentru colaborarea efectivă a întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi cu Consiliul Concurenței, în cazul în care acestea sunt sau au fost parte al unui acord anticoncurențial și doresc să beneficieze de politica de clemență sub forma recompensei.

Prin modificarea articolului 73 alineatul (6) se propune ca, în determinarea procentului acordat unei întreprinderi pentru cooperarea sa cu autoritatea de concurență ca urmare a recunoașterii faptei, să se aibă în vedere, ca și criteriu, pentru a se realiza o ajustare corespunzătoare a procentului acordat pentru colaborarea prin recunoaștere, și momentul în care intervine recunoașterea și posibilitatea ca întreprinderea să fi aplicat pentru clemență în procedura respectivă.

Dispozițiile referitoare la reglementarea termenului de prescripție sunt modificate în conformitate cu dispozițiile Directivei. Prin modificările realizate se asigură faptul că termenul de prescripție nu se va aplica în timpul investigării unei încălcări. În caz contrar, există riscul ca întreprinderile să încerce să evite să fie amendate pentru încălcările lor, abuzând de proces și încercând să prelungească perioada investigației. Articolul 82 alineatul (5) nou prevede că, termenul de prescripție se suspendă atât timp cât decizia Consiliului Concurenței face obiectul unei proceduri judiciare. Această modificare este necesară pentru a se asigura faptul că termenul de prescripție nu se va aplica pe durata procedurii judiciare. Instanța poate decide retrimiteră cauzei la Consiliul Concurenței pentru investigații suplimentare, de exemplu, pe motiv că Consiliul a comis o încălcare procedurală în timpul anchetei și o astfel de încălcare nu a putut fi rectificată în cadrul procedurilor judiciare. În acest caz, trebuie să se asigure posibilitatea reală a Consiliului de a adopta o nouă decizie în interiorul termenului de prescripție. Practica din statele membre ale UE arată că procedurile judiciare în materie de concurență ar putea fi de lungă durată. Prin urmare, fără modificarea propusă, s-ar putea întâmpla ca termenul de prescripție să expire în cursul procedurilor judiciare, iar Consiliul nu ar putea efectua investigații suplimentare dacă ar exista o astfel de necesitate.

Pentru a fi în conformitate cu dispozițiile Directivei, proiectul include dispoziții privind condițiile de aplicare a programului de clemență.

În ceea ce privește condițiile pentru a beneficia de program de clemență, proiectul include o cerință suplimentară clară solicitantului de imunitate de a-și dezvălui participarea la un cartel (*astfel recunoscând-o*), în scopul de a preveni faptul că beneficiarul de imunitate își va pune la îndoială răspunderea mai târziu în timpul investigației. Acest lucru ar trebui să se aplice atât imunității complete, cât și reducerii amenzii. Se introduce, de asemenea, o aliniere pentru procedura privind imunitățile de tip A și B și reducerea amenzii, permițând dreptul suplimentar de a furniza verbal informații pentru clemență.

Standardul de acordare a imunității este, de asemenea, aliniat la cerințele Directivei, întrucât standardul utilizat anterior pentru inițierea unui proces de clemență – “inițierea procedurii de investigație”, este un standard mai scăzut de acordare a imunității decât cel

prevăzut în Directivă. În plus, Directiva prevede posibilitatea de a refuza imunitatea în cazul în care s-a efectuat deja o inspecție. O astfel de prevedere este, prin urmare, inclusă în proiect întrucât se clarifică faptul că standardul de “suficiență pentru a efectua o inspecție” se aplică numai în cazurile în care o astfel de inspecție nu a fost deja efectuată.

Pentru a se conforma Directivei, proiectul indică faptul că toate întreprinderile sunt eligibile pentru imunitate la amenzi, cu excepția întreprinderilor care au luat măsuri pentru a obliga alte întreprinderi să adere la un acord anticoncurențial sau să-și mențină participarea la acesta. Suplimentar cerințele de clemență sunt unificate atât pentru întreprinderi cât și pentru asocieri de întreprinderi, deoarece, în actuala formulare este “inițierea acordului de către întreprindere sau asociație” și/sau măsuri de constrângere de către asocieră (*nu întreprinderi*) stabilind astfel standarde diferite pentru întreprinderi și asocieri.

Articolul 86 alineatul (2) asigură o mai bună posibilitate de cooperare între Consiliul Concurenței și alte autorități de concurență, cel puțin cu statele membre ale UE, deoarece se solicită informații cu privire la cererile de clemență depuse în trecut sau cereri de clemență înaintate și aflate în examinarea altor autorități de concurență.

În temeiul Directivei, nu este necesară solicitarea prealabilă înaintată autorității naționale de concurență pentru a pune capăt implicării în acord. O astfel de încetare ar trebui să fie automată odată cu înaintarea cererii de clemență, iar poziția autorității de concurență este necesară numai în acele cazuri în care o astfel de încetare ar fi contrară integrității investigației. Proiectul se modifică pentru a se asigura că solicitarea Consiliului Concurenței de încetare a implicării nu este necesară în toate cazurile.

În temeiul Directivei, solicitantul de clemență trebuie să asigure că directorii, managerii și alți angajați sunt disponibili pentru interviuri cu autoritatea de concurență și va face eforturi rezonabile pentru ca foști directori, manageri și alți angajați să fie disponibili pentru interviuri cu autoritatea de concurență. O astfel de prevedere este, de asemenea, inclusă în proiect pentru a îmbunătăți semnificativ posibilitățile unei investigații eficiente

Directiva prevede posibilitatea de a acorda un număr de ordine întreprinderilor care se adresează autorității de concurență cu informații preliminare cu privire la acordul anticoncurențial, dar care nu dețin încă elementele de probă. Prevederea unui astfel de mecanism aduce aceste prevederi ale proiectului de lege privind concurența în conformitate cu Directiva UE și asigură faptul că, Consiliul Concurenței are posibilitatea de a obține informații despre potențialele încălcări anterioare, oferind în același timp întreprinderilor o garanție a locului lor în rând pentru clemență. Proiectul include, de asemenea, un termen minim pentru furnizarea acestor informații suplimentare pentru a gestiona așteptările solicitantului de clemență.

Legea introduce, de asemenea, noi reguli privind divulgarea documentelor de clemență (*art. 84 alin. (7)*). Acest lucru se face în scop de conservare a stimulentei de clemență pentru solicitanții de clemență, asigurând în același timp că declarațiile de clemență pot fi divulgate numai în situații foarte limitate. O divulgare deosebit de limitată este disponibilă pentru declarațiile de clemență în cazul cartelurilor secrete care nu pot fi în niciun caz divulgate terților în scopul cererilor de despăgubire.

De notat că, proiectul inițial conținea modificarea mai multor acte normative. Urmare avizelor autorităților și dezbaterilor din cadrul ședinței de lucru din 03.04.2023, s-a decis ca

alte acte normative, precum *Codul contravențional, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, etc. să constituie obiectul altor exerciții de modificare a legislației. Respectiv, a fost modificată și denumirea proiectului (*din proiect de lege pentru modificarea unor acte normative în proiect de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012*).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului în partea ce ține de modificările propuse a fi efectuate la Legea concurenței nr.183/2012, nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

O parte din modificările propuse sunt corelate cu prevederile actelor normative în vigoare, care se află în conexiune, iar pentru adoptarea altor modificări propuse se va impune adoptarea/modificarea altor acte normative secundare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art. 32 alin. (1)-(3) și art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Capitolul II din Legea Nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost supus consultării publice, fiind plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Informaționale și Digitalizării (www.mded.gov.md), în compartimentul transparență decizională, precum și pe portalul particip.gov.md și a fost remis spre avizare autorităților de resort.

Suplimentar, proiectul a fost dezbătut în cadrul ședinței Grupului de lucru din 28.03.2023 privind reglementarea activității de întreprinzător, în cadrul ședinței din 29.03.2023 a Consiliului economic pe lângă Prim ministrul Republicii Moldova, precum și în cadrul ședinței organizate de minister pe data de 03.04.2023 cu reprezentanții tuturor autorităților/instituțiilor vizate. Toate obiecțiile și propunerile au fost examinate și, după caz, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de modificare a Legii concurenței.

8. Constatările expertizei de compatibilitate

Ca urmare a expertizei realizate, se constată că, prin proiectul prezentat se continuă procesul de aliniere a legislației naționale la prevederilor UE în materie de concurență, asigurându-se, în special, transpunerea art. 101 – 102 din TFUE, precum și a Directivei (UE) 2019/1, prin care se instituie prevederi noi menite să asigure independența, resursele și competențele în materie de aplicare a legii și de impunere de sancțiuni/amenzi pentru Consiliul Concurenței, pentru ca acesta să fie competent să aplice în mod eficace articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Totodată, în procesul de definitivare al proiectului, au fost luate în considerare obiecțiile de compatibilitate expuse în Compartimentul III al Declarației de compatibilitate.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 a fost supus expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017. Avizul Ministerului Justiției se anexează la proiect.

10. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017. Raportul de expertiză elaborat de Centrul Național Anticorupție se anexează la proiect.

11. Analiza impactului de reglementare

În procesul elaborării proiectul de lege pentru modificarea *Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012* a fost elaborată și analiza impactului asupra activității de întreprinzător (AIR), care a fost prezentată Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător și însoțește proiectul în cauză.

Analiza impactului și proiectul de modificare a legii au fost discutate și susținute, condiționat, de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în cadrul ședinței din 28.03.2023. Opinia Grupului de lucru se anexează la proiect.

Secretar de stat

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2023.04.11 16:51:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica ARPINTIN